БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 216 (15.906). ● 15 сентябрь 1977 йил, пайшанба ● Баҳоси 2 тийин.

КУЧ ВА ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

Ш. РАШИДОВ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

Совет халқи, бутун тараққийпарвар инсоният Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини тантанали равишда ва шодухуррамлик билан нишонлашга ҳозирлик кўрмоқда. 1917 йил октябрида Владимир Ильич Ленин бошчилигидаги Коммунистик партия раҳбарлигида Россия пролетариати, меҳнаткашларининг кўрсатган буюк революцион жасорати асрлар оша сўнмайди.

Зафарли Октябрь революцияси жаҳон тарихида янги даврни — капитализмдан социализмга ўтиш даврини, социалистик ва коммунистик қурилиш даврини очиб берди. Улуғ Октябрь, совет халқининг янги жамиятни барпо этиш йўлида эришган тарихий муваффақиятлари планетадаги меҳнаткашларни тинчлик, социал тараққиёт, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун порлоқ, коммунистик истиқбол учун курашга илҳомлантирмоқда ва илҳомлантираверади.

Улуғ Октябрь миллий масалани адолатли ҳал этиш, халқларнинг чинакам тенглиги ва дўстлиги тўғрисида меҳнат аҳли асрлар бўйи орзу қилиб келган тилакларни амалга ошириш учун йўл очиб берди. В. И. Ленин, партия К. Маркс билан Ф. Энгельснинг таълимотига таяниб, мамлакатимиз халқларини бирдан-бир тўғри йўлдан бошлаб бордилар. Маълумки, илмий коммунизм асосчилари пролетар интернационализмининг назарий негизларини ишлаб чиққан эдилар. Улар миллий масала социал жабр-зулм тугатилган ва жамият меҳнаткашларнинг манфаатларини кўзлаб қайта қурилган тақдирдагина ҳал этилиши мумкин, деб ҳисобладилар.

В. И. Ленин янги тарихий шароитларда ижтимоий тараққиёт ва революцион практика қонуниятларига асосланиб, Маркс ва Энгельс ғояларини доҳиёна ривожлантирди, миллий масала юзасидан яхлит ва мунтазам таълимотни яратди, партиямиз миллий сиёсатининг принципларини ишлаб чиқди. В. И. Ленин миллий масала юзасидан партия программасининг моҳиятини миллатларнинг ҳуқуқий жиҳатдан тўла тенглиги, миллатларнинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи, барча миллатларга мансуб ишчиларнинг яқинлашуви деган маънода таърифлаб берди.

В. И. Ленин социализм ғалабасигина «эски дунёга, миллий зулм, миллий низолар ва ёки миллий айримлик дунёсига...» хотима беради, деб таъкидлади ва ҳамма миллат меҳнаткашларининг бирлашган янги дунёсини эски дунёга қарама-қарши қўйди. Бу янги дунёда биронта ҳам имтиёзга, кишининг кишини заррача ҳам эзишига ўрин бўлмайди». Октябрь революцияси интернационализм байроғи остида амалга оширилган биринчи революция бўлиб қолди.

Октябрь ғоялари барча халқларга яқин ва тушунарли ғоялар бўлди, революцион ўзгаришлар учун курашда уларни жипслаштирди. Ўша вақтдаги Россиянинг бутун меҳнаткаш халқи эксплуататорлик тузумни ағдариб ташлашда, Совет ҳокимиятини ўрнатишда энг актив қатнашди. Октябрь революциясининг шифобахш шамоли Туркистон осмонида ҳам эсиб, эски дунёнинг, шафқатсиз социал ва миллий жабр-зулм — феодал ва капиталистик эксплуатация дунёсининг, хонлар, бойлар ва чор амалдорлари ҳукмронлиги дунёсининг разолат ва иллатларини ўз йўлидан суриб чиқарди.

Октябрь кўп миллатли янги социалистик давлатни барпо этиш учун асос яратиб берди. Суверен миллий Совет республикалари ташкил топган биринчи кунларданоқ ҳар томонлама ва чуқур ҳамкорликка, ўзларининг моддий, маънавий ва миллий манфаатларини таъминлайдиган мустаҳкам давлат иттифоқи доирасида энг барқарор ўзаро муносабатларни ўрнатишга интилдилар. Мамлакат халқларининг бирлашиш йўлидаги ҳаракати Совет Социалистик Республикалари Иттифоқини вужудга келтиришга олиб келди.

СССРнинг ташкил топиши ва муваффақиятли ривожи — Улуғ Октябрь ишининг бевосита давоми, КПССнинг халқларни жипслаштириш йўлида хормай-толмай қилган ишлари натижаси, унинг ленинча миллий сиёсати тантанаси, социализмнинг буюк ғалабасидир. «Коммунистик партия манифести»нинг донишмандлик билан айтилган шу сўзлари тўғри эканлигини ҳаёт жуда яхши тасдиқлаб берди: «Миллатлар ичидаги синфий антагонизм йўқолиши билан миллатлар ўртасидаги душманлик муносабатлари ҳам тугайди».

Бунга эришиш йўли осон бўлмади. Партияга жуда катта қийинчиликларни бартараф қилишга тўғри келди. Вазифа — халқларнинг миллий уйғониш жараёнини миллат ва элатларнинг социалистик ривожланиш йўлига буриб юборишдан, чекка ўлкалардаги қолоқ районларнинг меҳнаткашларига чинакам ёрдам берилишини, социализм қурилишида халқларнинг мустаҳкам ҳамкорлик қилишини таъминлашдан иборат эди.

Ўрта Осиёда совет республикалари феодалларга ва буржуа миллатчиларга, босмачи шайкаларга ва чет эл интервенциячиларига қарши шиддатли синфий курашда вужудга келди. Ўлка меҳнаткашлари бу курашда ёлғиз эмас эди. Улар Совет Россияси халқларининг қардошларча ёрдам ва мададига астойдил таяндилар. Совет Россиясининг халқлари уларга ҳарбий ва иқтисодий жиҳатдан ҳар томонлама кўмаклашдилар.

Партия ўзига хос революцион ғайрат-шижоат ва ишчанлик билан ҳаракат қилиб, халқларни ва этник группаларни (буларнинг кўпи ярим феодал муносабатлари ва ҳатто уруғчилик муносабатлари босқичида турар эди), илғор миллатлар даражасига мумкин қадар тезроқ кўтариш учун ҳамма чораларни кўрди. Барча миллатларга мансуб меҳнаткашлар оммасининг меҳр-муҳаббати ва чексиз ишончига сазовор бўлган улуғ рус халқи уларнинг экономикаси ва миллий кадрларни вужудга келтиришда, маданиятни ривожлантиришда жуда катта роль ўйнади.

Вайрон бўлган ва оч қолган Россия 1918 йил кўкламидаёқ Лениннинг декретига мувофиқ ўзининг жуда оз бюджетидан Туркистонда ирригация ишларини олиб бориш учун 50 миллион сўм олтин пулни ажратиб беради. Гражданлар уруши йилларида РСФСРнинг шарқдаги республикаларга пул, озиқ-овқат, техника ёрдами бериши тўғрисида муҳим қарорлари қабул қилинади. Шундан кейинги даврларда Москва ва Ленинграддан, Урал шаҳарларидан ва мамлакатнинг бошқа саноат марказларидан Ўзбекистонга ҳамда бошқа республикаларга металл, машина-ускуналар, материаллар тўхтовсиз юборилиб, мутахассислар келиб турди.

Барча совет халқлари қардошларча, беғараз ёрдам берганлиги учун, қалбининг зўр ҳарорати ва саховати учун, рус халқи, унинг ишчилар синфи Ленин васият қилиб қолдирган интернационал бурчини муносиб бажарганлиги учун улуғ рус халқига чексиз миннатдорчилик туйғуларини изҳор қиладилар. «Аслида бу, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев,— бутун бир синфнинг, бутун бир халқнинг интернационализм йўлида кўрсатган шонли жасорати бўлди. Ватанимизнинг ҳамма халқлари ана шу жасоратни ҳеч қачон унутмайдилар».

Партиямиз ленинча миллий сиёсатининг чинакам интернационалистик характери ҳозирги кунда, шонли юбилей арафасида ғоят зўр куч билан жаҳонга намоён бўлмоқда. Улуғ Октябрь, социализм пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги ғояларини реал амалга оширди. Революцион бунёдкорлик йўлидаги курашларда, янги жамиятни қуриш жабҳаларида интернационал онг мустаҳкамланди, эски тузумдан мерос бўлиб қолган маҳдудлик ва халқлар ўртасидаги ишончсизлик бартараф қилинди, меҳнат аҳлларининг бузилмас қардошлиги қарор топди.

Совет ҳокимияти йилларида барча республикаларда юксак даражада ривожланган саноат ва механизациялаштирилган йирик қишлоқ хўжалиги, илғор фан ва маданият вужудга келтирилди. Бу эса миллатлар ўртасида илгари содир бўлган тенгсизликни йўқотиш имконини берди. СССР экономикаси ўзаро боғланган ягона халқ хўжалик комплексига айланди. Бу комплекс бутун мамлакатнинг ва ҳар бир республиканинг манфаатларини кўзлаб, ягона давлат плани асосида ривожланмоқда. Шу давр ичида бир хил социалистик структурадаги социалистик миллатлар ва элатлар таркиб топди. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва меҳнаткаш зиёлилар ана шу структурани ташкил этади. Барча совет халқларининг маънавий тараққиётида мисли кўрилмаган силжиш содир бўлди, уларнинг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти шаклланди. Маданиятларнинг равнақ топиш, яқинлашиш ва бир-бирини бойитишдан иборат самарали жараёни давом этмоқда. Марксизм-ленинизм идеологияси мустаҳкам қарор топди.

Буларнинг ҳаммаси СССРда халқлар дўстлигига, уларнинг қардошларча ҳамкорлигига, ҳуқуқий тенглиги ва ўзаро ишончига асосланган миллий муносабатларнинг принципиал янги типи вужудга келганлигини исбот қилади. Халқларнинг ана шу ҳамдўстлиги энг оғир синовларга ва аввало Улуғ Ватан уруши йилларидаги синовларга бардош берди. Улуғ Ватан уруши йилларида совет ижтимоий ва давлат тузуми, социалистик дўстлик ва қардошлик идеологияси ўзининг юксак ҳаётийлигини исбот этди, фашистик, империалистик ирқчилик ва миллий адоват идеологияси устидан тантана қилди.

СССР халқларининг қардошларча ҳамкорлиги, ўзаро ёрдами, бирлиги — куч-қудратимизнинг асосий манбаидир. СССРда ривожланган социалистик жамият қурилганлиги, совет турмуш тарзининг вужудга келганлиги ва қарор топганлиги — ана шу қудратли дўстлик ва бузилмас қардошликнинг негизи, бутун халқ фидокорона меҳнатининг энг муҳим якуни бўлди.

Ижтимоий ҳаётнинг ҳамма жиҳатларини қамраб олган йирик социал-иқтисодий ўзгаришлар, ленинча миллий сиёсатнинг изчил амалга оширилиши натижасида кишиларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи вужудга келди. Бу бирликда дўстлик ва қардошлик, уларнинг ҳаётбахш кучи янги ва ёрқин қирралари билан олмосдек ярқираб турибди. Айни вақтда совет кишисининг чуқур ва олижаноб ватанпарварлик туйғулари — унинг умуммиллий ифтихори шаклланди. Бу ифтихор совет мамлакатидаги миллионларча кишиларнинг меҳнати, жасорати, ижодий даҳоси яратган энг яхши нарсаларнинг ҳаммасини ўзида мужассамлаштирди.

Социалистик тузум ғалаба қилиши билан кишиларнинг турмуши, маишати ва дунёқараши тубдан ўзгарди. Бутун мамлакатдаги каби Ўзбекистонда ҳам ғоявий эътиқоди, ижодий ғайрат-шижоати билан ажралиб турган янги киши камол топди. У меҳнатда ва ижтимоий-сиёсий соҳада зўр активлик намуналарини кўрсатмоқда. Юксак идеаллардан илҳомланган, фикр доираси кенг бўлган бу киши оташин совет ватанпарвари ва изчил интернационалистдир.

Ҳаётнинг ўзи, саноат комплексларининг қурилиши, янги ерларнинг ўзлаштирилиши совет кишиларининг меҳнати ва турмушини интернационаллаштиришга актив ёрдам бермоқда. КПСС XXV съездининг қарорлари СССР халқларининг дўстлигини, меҳнат аҳлининг халқаро қардошлигини мустаҳкамлаш ғоялари билан, интернационализм ғоялари билан суғорилган Съезд реал социализм, чинакам демократия, социал оптимизм ва халқлар ҳуқуқий тенглиги жамияти бўлмиш совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлигини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашнинг янги йўлларини кўрсатиб берди.

(Давоми иккинчи бетда).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ, УКРАИНА КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ В. В. ЩЕРБИЦКИЙНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ОЛТИН МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Республика коммунистлари ва барча меҳнаткашларини партия XXV съездининг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этиш, 1977 йилда давлатга белгиланган план ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлардан анча кўп ғалла сотиш имкониятини берган мўл ялпи дон ҳосили олинишини таъминлаш борасидаги катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари учун КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Владимир Васильевич Щербицкий Ленин ордени ҳамда иккинчи «Ўроқ ва Болға» Олтин медали билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1977 йил 13 сентябрь.

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, Тошкент область Чиноз районидаги Киров номли колхоз пахтачилик бригадасининг бошлиғи Турсуной Охуновага йўллаган мактуби тексти ёзилган плакатни босмадан чиқарди.

Плакат кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

БУТУНИТТИФОҚ РАДИО ТЎЛҚИНИДА — ЎЗБЕКИСТОН

Бутуниттифоқ радиоси Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб мамлакат республикалари эшиттириш циклини беряпти. 13 сентябрь Совет Ўзбекистони радио куни бўлди.

Бу кун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчоновнинг «Октябрь нурафшон қилган йўл» деган нутқи билан бошланди. Бу нутқ Ўзбекистон меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги кураши ҳақида, республиканинг Улуғ Октябрь социалистик революцияси 60 йиллигига қандай тайёрланаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилди.

Ўзбекистон пахтаси ортилган «қизил карвонлар» катта йўлдан бормоқда. Республика юбилей йилининг улкан хирмони учун ҳал қилувчи даврга қадам қўйди. «Ер ва одамлар» радиожурнали махсус сонида пахтакорларнинг долзарб кунлари тўғрисида, мамлакат ҳаётидаги шонли сана шарафига олинган оширилган мажбуриятлар қандай бажарилаётгани ҳақида ҳикоя қилинди.

Радио куни программасига, шунингдек «Фан ва техника» журнали ҳам киритилган эди. Бу журналда республика олимлари ва инженерлари эришаётган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилинди. «Қалблар ҳамоҳанги» номли радиокомпозиция мамлакатимиз ёзувчиларининг ижодий ҳамкорлигига бағишланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Дўстлик район партия ташкилотининг пахта йиғим-терими мавсумида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларини амалга ошириш юзасидан белгилаган тадбирларини кўриб чиқди

Қабул қилинган қарорда Дўстлик район партия ташкилоти 1977 йил пахта ҳосилини ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олишни таъминлаш соҳасида катта иш қилаётганлиги таъкидлаб ўтилди. КПСС Марказий Комитетининг «1977 йил ҳосилини йиғиштириб олишда Ставрополь ўлка Ипатово район партия ташкилотининг иш тажрибаси тўғрисида»ги қарори, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг донгдор механизатор Т. Охуновага мактуби ва мазкур масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларининг 1977 йил пахта ҳосилини йиғиб териб олиш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисида»ги қарори асосида район партия комитети пахта йиғим-терими кампанияси даврида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар юзасидан тадбирларни ишлаб чиқди ва амалга оширмоқда.

Идеология ходимлари ҳосилни йиғиштириб олишда, меҳнаткашларни баракали меҳнат қилишга сафарбар этишда актив қатнашадилар. Ҳар бир бошланғич партия ташкилотида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ўтказиш конкрет планлари ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда. Партия ташкилотлари кўпчилиги йиғим-терим ва пахта тайёрлаш билан банд бўлган коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаш тадбирларини кўрмоқда.

Коммунистлар ва комсомоллар, раҳбарлар ва мутахассислар, одамлар билан ишлаш тажрибасига эга бўлган энг обрўли партиясиз активлар ҳисобига сиёсий ахборотчилар ва агитаторлар состави мустаҳкамланди. Агитация ходимларининг инструктив семинарлари ва кенгашлари ўтказилиб, уларнинг ҳар бири ишлаб чиқаришнинг конкрет участкасига биркитиб қўйилди.

Ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни амалга оширишда дала шийпонларига катта ўрин берилди. Шийпонларнинг ҳаммаси зарур ашёлар билан таъминланган, кўргазмали агитация билан жиҳозланган.

Пахтакорларга маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишга, мактабгача болалар муассасаларининг ишига катта эътибор берилади.

Оталиқ қилувчи саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг коллективлари қишлоқ меҳнаткашларига анчагина ёрдам бермоқда.

Район партия ташкилоти амалга ошираётган ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш давлатга 77 минг тонна пахта топширишдан иборат социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига қаратилган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 1977 йилги пахта йиғим-терими кампанияси даврида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ўтказиш юзасидан Дўстлик район партия ташкилотининг тадбирларини маъқуллади.

Область, район партия комитетларига, колхозлар, совхозларнинг партия ташкилотларига «Ўзсельхозтехника»га совет, қишлоқ хўжалиги, касаба союз ва комсомол органларига Дўстлик район партия ташкилотининг иш тажрибасидан кенг фойдаланиш, пахта ҳосилини йиғиштириб олиш даврида қишлоқ меҳнаткашлари орасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш тадбирларини кўриш, партия ташкилотларининг ишини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга, пахта ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишига қаратиш тавсия этилди.

Область, район партия комитетларига, колхозлар, совхозларнинг партия ташкилотларига юбилей йили пахта ҳосилини ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олишда меҳнат коллективлари, меҳнаткашлар иштирокининг конкрет планларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш тавсия қилинди.

Шаҳар ва район партия комитетларига, саноат, транспорт, алоқа, қурилиш корхоналарининг партия ташкилотларига, қишлоқ меҳнаткашларига оталиқ ёрдамини кучайтириш таклиф қилинди.

Газета ва журналларнинг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига йиғим-терим ва пахта тайёрлаш даврида партия комитетлари, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишини кенг ёритиш топширилди.

(Дўстлик район партия ташкилоти белгилаган тадбирлар газетанинг учинчи саҳифасида эълон қилинмоқда).

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА ЎЗБЕКИСТОН ССР КУНЛАРИ

ЯГОНА ОИЛАДА

МОСКВА, 14 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири В. Остролуцкий). Ўзбекистон делегациясининг аъзолари бугунги куни СССР Марказий революция музейини кўришдан бошладилар. Партия ветеранлари, революция ва гражданлар урушининг иштирокчилари республиканинг вакиллари билан учрашувга келдилар. Музей кўриб чиқилгач, ундаги заллардан бири—«СССР маорифи» залида Ўзбекистон ССРга бағишланган экспозициянинг очилиш маросими бўлди.

Кўп йиллардан бери сарғайиб кетган фотосуратлар, газета қирқимлари, ҳужжатлар, шахсий буюмлар Туркистон ўлкасида Совет ҳокимияти вужудга келиши ва барпо этилиши шонли даври тўғрисида, ёш Ўзбекистон социалистик республикасида социализм қурилиши ҳақида ҳикоя қилади. Мана бу суратларда Ўзбекистон I қурултойи президиумида ўтирган М. И. Калинин, Ф. Хўжаев, А. Икромовни, энг камбағал деҳқонларга берилган ерларнинг дастлабки ҳужжатлари топширилаётганлигини, машҳур Катта Фарғона каналининг қурилиш майдонларини кўрамиз. Бизни В. И. Ленин имзолаган Декретга биноан Совет шарқида биринчи Тошкент университети барпо этилган йилларга қайтарувчи ҳужжатлар алоҳида бўлим қилиб кўрсатилган.

Бу экспонатлар орадан кўп йиллар ўтгач учрашган ветеранларда: москваликлар — Янги Бухоро шаҳар комсомол комитетининг собиқ секретари, Марксизм-ленинизм институти ҳузуридаги тарих-адабиёт бирлашмаси Туркистон секциясининг секретари М. Э. Гиндинда, Октябрь революциясининг актив иштирокчиси, 20 йилларда Туркистонда ишлаган Г. Я. Володинда, тошкентлик Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Абзаловда, партиянинг бошқа кўпгина ветеранларида кўплаб хотиралар уйғотди.

Революция музейидаги учрашувда республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов нутқ сўзлади.

Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги чорвачилик павильони бугун айниқса гавжум бўлди: Тошкент областидан сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Анастасия Чудная виставкага келган кишилар, шу учрашувда ҳозир бўлган министрликлар ва идораларнинг мутахассисларига ўз тажрибалари тўғрисида гапирди.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бошқа тармоқ павильонларида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти С. Ҳ. Сирожиддинов, В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивец, республиканинг бошқа мутахассислари ва олимлари гапирдилар. Республика меҳнаткашлари ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини оширишга, юбилей йилининг мажбуриятлари барвақт бажарилишига, КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширишга бутун ўй-фикр, куч-ғайратларини сарфлаяптилар.

МЕТЕОРОЛОГЛАР КЕНГАШИ

14 сентябрь куни Тошкентда жаҳон метеорология ташкилотининг халқаро илмий конференцияси ўз ишини бошлади. Шу мўътабар анжуманда «Тропик зонада атмосфера жараёнлари энергетикаси» масаласи муҳокама қилинди. Халқаро илмий конференция ишида қатнашиш учун Совет Иттифоқи йирик илмий марказларининг вакиллари, шунингдек Австралия, Бельгия, Буюк Британия, ГДР, Мексика, АҚШ, Франция, ГФР олимлари Ўзбекистон пойтахтига келишди.

Конференцияни СССР Гидрометеорологик марказининг директори профессор М. А. Петросянц очди.

Халқаро метеорологлар конференцияси иштирокчиларини Ўзбекистон СС Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев табриклади.

Конференция 21 сентябргача давом этади.

(ЎзТАГ).

ФАН ПАХТАЧИЛИК УФҚЛАРИНИ КЕНГАЙТИРМОҚДА

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ФАНЛАРИ АКАДЕМИЯСИНИНГ ТОШКЕНТДАГИ ИЛМИЙ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТУГАТДИ

Юбилей йили пахтаси ортилган карвонлар бормоқда... Пахта далаларида терим суръатлари кун сайин авж олмоқда. «Зангори кема»лар йиғим-терим фронти бўйлаб ҳужумга ўтмоқда, устига беш йилликнинг иккинчи йили «оқ олтини» ортилган автомашиналар оқими пахтакор республикаларнинг йўлларида борган сари қудратлироқ бўлмоқда.

Деҳқонларнинг бир неча ой мобайнида қилган меҳнати якунланадиган мана шу ажойиб кузак палласида пахта далаларимизда кейинги йиллар ичида рўй берган ўзгаришлар айниқса яққол намоён бўлади. Техниканинг, мукаммал машиналарнинг кўплиги, ғўзанинг янги тезпишар, серҳосил толаси юқори сифатли навларининг мўл-кўллиги, илғор агротехника негизида ери саховат билан ўғитланган майдонларда етиштирилган ҳосил... Буларнинг ҳаммаси пахтакорлар бугунги меҳнатининг аён нишоналаридир.

Деҳқоннинг забардаст қўлини янада қудратлироқ қилган бу кучнинг, бу ўзгаришларнинг ҳаётбахш манбаи — Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети, шахсан Леонид Ильич Брежневнинг пахтакорлар ҳақида, совет пахтачилигини ривожлантириш тўғрисида хормай-толмай қилаётган ғамхўрлигидир. Қишлоқ меҳнат аҳли бу ғамхўрликни ҳар куни сезиб турибди. Унинг сезиларли нишоналари — ирригация ишларининг мисли кўрилмаган даражада кенг қанот ёзганлигида, Туямўйин гидроузели ва Андижон сув омбори қурилишида, бошқа гидротехника гигантларининг барпо этилишида, саноат пахтакорларга ҳадя этаётган минерал ўғитлар ортилган минг-минглаб эшелонларда, 80 от кучига эга бўлган янги чопиқ тракторида ва деҳқонларга энг катта уфқларни очиб бераётган бошқа техникавий янгиликларда намоён бўлмоқда.

Совет пахтачилигининг ҳамиша юксалишини таъминлашга, деҳқонларни «оқ олтин»дан янада мўл-кўл ҳосил етиштириш усуллари ва методлари билан қуроллантиришга даъват этилган фанни ривожлантириш тўғрисида партия ғамхўрлиги ана шундай меҳрибонликнинг ифодаларидан биридир. В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Тошкентда бўлиб ўтган сессиясида пахтачиликни ривожлантириш проблемалари устида ишлаётган олимларнинг юксак бурчи тўғрисида, КПСС XXV съезди тарихий қарорларида совет пахтакорларининг тилга олинган марралари ва янги уфқлар тўғрисида гаплашиб олинди.

Мамлакатнинг етакчи аграр олимлари қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан биргаликда СССРда пахтачиликни янада ривожлантириш проблемалари ҳамда фаннинг вазифаларини уч кун мобайнида муҳокама қилдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг асосий доклади тингланган ялпи мажлисда, фаннинг муҳим жиҳатлари юзасидан қарийб икки юз доклад тингланган секция мажлисларида пахтачиликда фан-техника тараққиётининг асосий йўналишлари тўғрисида партия XXV съезди белгилаб берган йўл-йўриқларни амалга ошириш соҳасида илмий муассасаларнинг энг муҳим вазифалари ҳақида самарали фикр алмашилди.

(Давоми учинчи бетда)

„ОҚ ОЛТИН“ ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 14 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,37	26,29	1,60	5,48
Фарғона	2,08	23,45	1,46	6,79
Қашқадарё	2,42	19.49	2,04	8,11
Андижон	1,86	15,18	0,45	1,08
Сурхондарё	1,62	13,65	1,63	6,11
Наманган	1,81	13,48	1,07	2,37
Самарқанд	1,14	10,29	0,38	0,89
Хоразм	1,45	9,66	0,55	1,13
Тошкент	2,55	8,33	2,74	5,56
ҚҚАССР	1,48	7,97	0,85	1,61
Сирдарё	1.35	5,50	1,49	4,27
Жиззах	2,02	4,37	2,38	4,45
Республика бўйича:	1,86	14,12	1,37	3,92

Шу жумладан ингичка толали пахта

Наманган	0,72	15,04
Бухоро	0,98	14.22
Сурхондарё	0,90	11,77
Қашқадарё	0,95	9,66
Республика бўйича:	0,92	11,51

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРЯПТИ?

Республикамиз областларида ғўза дефолиациясининг бориши тўғрисида шу йил 14 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

СИРДАРЁ	8,8	200,3
ЖИЗЗАХ	11,6	188,3
ТОШКЕНТ	5,6	186,4
ҚҚАССР	9,7	108,5
НАМАНГАН	3,2	106,7
СУРХОНДАРЁ	7,6	103,9
АНДИЖОН	10,1	101,7
БУХОРО	14,0	101,5
Хоразм	10,3	96,8
Қашқадарё	7,1	94,5
Самарқанд	9,4	94,4
Фарғона	6,3	91,3
Республика бўйича:	8,6	123,6

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ ҒОЯЛАРИНИНГ ЎЗГАРТИРУВЧИЛИК КУЧИ

Сиёсий ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили муносабати билан

Биз яшаб турган давр тарихий жиҳатдан муҳим воқеаларга бой. Бу йил — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йил, СССРнинг янги Конституцияси — ривожланган социализм Конституцияси қабул қилинадиган йилдир. Марксизм-ленинизм ғоялари билан суғорилган ана шу буюк сиёсий ҳужжат халқимиз эришган жуда катта революцион ғалабаларни мустаҳкамлаб беради, Совет давлатининг коммунистик жамият қуришдан иборат олий мақсадини ифодалайди. Бу ҳужжат партиянинг буюк назарий ишлари, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳормай-толмай бажариб келаётган ижодий фаолияти самарасидир. КПСС XXV съездининг ғоялари ва қарорлари мамлакатнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётига, унинг меҳнат маромига тобора катта таъсир ўтказяпти. Ҳозирги кунда ўнинчи беш йиллик съезднинг йўл-йўриқлари мужассамлашган улкан план бўлибгина қолмай, совет халқи меҳнатининг реал салмоқли самараси ҳамдир. Октябрь юбилейини муносиб кутиб олиш учун, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда. «...Тўла асос билан айтиш мумкинки, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — XXV съезднинг революцион ижодий руҳи, ғоялари партиямизнинг, халқимизнинг кундалик ишларида яшамоқда». Мамлакат коммунистик қурилишнинг ҳамма йўналишларида комил ишонч билан олға бормоқда.

Марксизм-ленинизм ғояларининг буюк бунёдкорлик кучи Октябрь йўлидан олға қараб қўйилаётган ҳар бир қадамда, совет жамияти тараққиётидаги ҳар бир янги босқичда янада тўлароқ ва чуқурроқ намоён бўлмоқда. Бу ғоялар оммани эгаллаб, кишининг маънавий дунёсини бойитиб, коммунизмнинг ғалабасига ишончни мустаҳкамлаб ва ижодий ғайрат-шижоатни кучайтириб, жамиятни қайта қуришнинг қудратли моддий кучига айланмоқда. Коммунистларнинг, кенг меҳнаткашлар оммасининг марксизм-ленинизмни чуқур ўрганишлари, билимларни кишиларнинг чуқур эътиқодига, актив ҳаётий позициясига айлантириш — коммунизм қурилишида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш гаровидир.

* * *

Партия Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини бажара бориш жараёнида марксча-ленинча таълим самарадорлигини ошириш йўлида муайян ижобий тажриба тўпланди. Партия ташкилотлари, идеологик ходимлар, партиянинг барча аъзолари Марказий Комитетнинг қарорини Ленин партиясининг, унинг Марказий Комитетининг коммунистларнинг назарий тайёргарлиги ва уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтириш тўғрисида, кенг оммани марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш ҳақида ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи янги далил деб билдилар. Бу қарор пропаганда ишини юксак даражага кўтариш, унинг тарбиявий ва сафарбарлик ролини янада кучайтиришга муҳим таъсир ўтказди.

1976—77 ўқув йилида коммунистларнинг ва партиясизларнинг марксча-ленинча ўқуви янада ривожланди. 21 миллионга яқин киши партия таълими системасида ва 7 миллиондан зиёд киши комсомол таълими системасида шуғулланди. 35 миллион ходим иқтисодий таълимга жалб этилди. 20 миллиондан зиёд тингловчи коммунистик меҳнат мактабларида ва халқ университетларида ўқиди. Ана шу маълумотлар марксизм-ленинизмни оммавий равишда ўрганиш ҳозирги босқичда ижтимоий онг тараққиётининг энг муҳим хусусияти бўлиб қолганлигини яққол тасдиқлайди.

Партия ташкилотлари съезднинг йўл-йўриқларига мувофиқ, ўқишнинг оммавийлигига диққат-эътиборни сусайтирмай, унинг мазмуни тўғрисида жуда катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Марксча-ленинча таълимнинг назарий савиясини ва унинг Маркс, Энгельс, Ленин асарларини ўрганишни партия назарий тафаккурининг энг янги ютуқларини эгаллаш билан узвий боғлаб олиб бориш асосида ўтказадиган таъсирчанлигини кучайтириш соҳасида бир қанча тадбирлар амалга оширилди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «КПСС Марказий Комитети Ҳисоботи ҳамда ички ва ташқи сиёсат соҳасида партиянинг навбатдаги вазифалари» ҳақидаги доклади, партия съездининг бошқа материаллари, КПСС Марказий Комитети 1976 йил октябрь ва 1977 йил май Пленумларининг материалларини чуқур ўрганиш асосий ўринни олди. Шу мақсадда «КПСС сиёсатининг актуал масалалари», «КПСС сиёсати — амалдаги марксизм-ленинизм», «Партия XXV съезди қарорлари асосида КПСС назарияси ва сиёсатининг актуал проблемалари» деган янги курслар жорий этилди. Партия ўқуви системасидаги тингловчиларнинг 70 проценти ана шу курсларни ўрганди.

Партия ташкилотлари, пропагандистлар машғулотлар ўтказишнинг актив формаларини — назарий-амалий конференцияларни, хўжалик ишларини таҳлил қилиш, рефератлар тайёрлаш, амалий топшириқларни бажариш каби формаларни кенг қўллана бошладилар. Бу формалар ўқишнинг самарали уюштирилишига кўп жиҳатдан ёрдам беради. «Пропагандист — беш йилликка» деган ҳаракат қатнашчилари бу методлардан айниқса кенг фойдаланмоқдалар. Бу ҳаракат пойтахтдаги Владимир Ильич номли заводда вужудга келди ва кенг ёйилди. Кўпгина партия ташкилотлари ва аввало Москва ҳамда Ленинград, Украина, Белоруссия ва Молдавия, Олтой ва Хабаровск ўлкалари, Вологда, Тула, Тюмень ва Челябинск область партия ташкилотлари коммунистларнинг марксча-ленинча назарияни эгаллаш соҳасидаги мустақил ишларига кўпроқ эътибор бера бошладилар, уларга зарур методик ёрдам бермоқдалар. Ставрополь, Томск партия ташкилотларида коммунистларнинг ўз ғоявий-сиёсий савиясини ошириш тўғрисидаги ҳисоботлари мунтазам суратда эшитиб турилади.

Ўтган йили марксизм-ленинизм университетларини ривожлантириш тадбирлари амалга оширилди, улар ҳақида тузиб чиқилган ва КПСС Марказий Комитети тасдиқлаган янги низом жорий этилди. Йил мобайнида шаҳар университетларининг учдан икки қисми республика, ўлка ва область университетларига айлантирилди. Университетлар раҳбар кадрларнинг назарий савиясини ошириш, идеология ходимларини қайта тайёрлашнинг йирик марказларига айлантирилмоқда. Илмий зиёлиларнинг ғоявий-назарий савиясини ошириш формаси сифатида методологик семинарлар тобора катта аҳамият касб этмоқда.

Умуман олганда ўтган ўқув йили меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий таълими мазмунини янада бойитиш ва актуаллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш билан характерланади. Коммунистлар ва партиясизларнинг КПСС XXV съезди материалларини ўрганишлари съезд қарорларини амалга ошириш учун, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун олиб борилаётган курашнинг таъсирчан омили бўлиб қолди, хусусан СССР янги Конституцияси лойиҳаси халқ ўртасида муҳокама қилинаётган бир даврда ижтимоий-сиёсий ҳаётни активлаштиришга жуда катта таъсир кўрсатди.

Шу билан бирга ўтказилган анализ шуни кўрсатиб турибдики, сиёсий ва иқтисодий таълим ҳамма жойда ҳам лозим даражада чуқур ва собитқадамлик билан олиб борилмоқда, деб бўлмайди. Баъзи партия комитетлари ташкилий масалаларни кўриб чиқиш билан кўпроқ шуғулланиб, машғулотларнинг мазмунига етарли даражада эътибор бермаяптилар. Назария ва сиёсат масалалари баъзан юзаки кўриб чиқилади, ўқиш жараёнида асосий эътибор жамият ҳаётидаги қонуниятли, муҳим алоқаларни очиб, илмий жиҳатдан асослаб беришга эмас, балки фактларни санаб ўтиш ёки воқеаларни баён этишга қаратилади. Сиёсий ва иқтисодий таълимга абстракт-маърифатчилик ва қуруқ амалиётчилик билан ёндашиш каби фактларга суст барҳам берилмоқда. Бир қанча сиёсий мактаблар ва семинарларда машғулотлар иқтисодий ва социал-сиёсий ҳаётнинг реал жараёнлари билан, меҳнат коллективининг конкрет вазифалари билан боғлаб олиб борилмайди, тингловчилар салбий ҳодисалар билан актив курашишга йўналтирилмайди, буржуа идеологияси ва ахлоқини фош қилишга етарли даражада сафарбар этилмайди. Айрим партия ташкилотларида мустақил ўқиб сиёсий билим олишни кучайтиришга кам эътибор берилмоқда, коммунистлар ва комсомолларнинг ўз ғоявий-назарий савиясини ошириш соҳасидаги ишларига нисбатан талабчанлик сусайтириб юборилган. Тингловчиларнинг бир қисми машғулотларга тайёрланмай келади, биринчи манбаларни ва тавсия этилган бошқа адабиётни ўқимайди.

Кўпгина партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг қарорига амал қилиб, пропагандистлар билан ишлашни кучайтирдилар, уларнинг сифат составини, курс ва семинарларни ўтказиш практикасини яхши йўлга қўйдилар. Аммо ички ва халқаро ҳаётга доир энг муҳим проблемалардан пропагандистлар ҳали етарли даражада хабардор қилинмаётир, улар баъзи актуал масалалар юзасидан ҳамиша ҳам оператив ва малакали жавоб олмоқдалар, деб бўлмайди. Пропагандистларни методик жиҳатдан қуроллантириш суст бўғин бўлиб қолмоқда.

Ўтган ўқув йилининг якунлари партия ташкилотлари коммунистлар ва партиясизларнинг марксча-ленинча таълимини янада ривожлантириш борасида бир қанча муҳим амалий чораларни кўрганликларидан далолат беради. Шу билан бирга қилинган ишларни КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини бажариш соҳасида узоқ вақтга мўлжалланган ва қунт билан олиб бориладиган ишнинг бошланиши, холос, деб ҳисоблаш мумкин.

* * *

Янги ўқув йилида партия ва комсомол таълими системасида, пропаганданинг оммавий формаларида КПСС XXV съездининг материалларини чуқур ўрганиш давом эттирилади. Асосий вазифа — съезд қарорларини бажариш йўлида актив курашчи бўлиш учун съезднинг ғоявий бойлигини яхшироқ эгаллашда, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари чақириладиган сессияси, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлис материалларини, СССРнинг янги Конституциясини чуқур ўрганишда ҳар бир коммунистга, ҳар бир комсомолга, ҳар бир совет кишисига ёрдам беришдан иборат.

Октябрь-декабрь ойларида сиёсий ва иқтисодий таълимнинг, оммавий пропаганданинг ҳамма формаларида сессия ва юбилей мажлиси материалларини ўрганиб чиқиш учун махсус машғулотлар уюштирилади. Шу мақсадда тингловчиларнинг истакларини эътиборга олиб, СССР Конституцияси лойиҳасини муҳокама қилиш вақтида тузилган халқ мактаблари, сиёсий тўгараклар, таълим группаларининг иши давом эттирилади.

Ўқув йили СССР Олий Советининг еттинчи сессияси ишлаб турган кунларда бошланади. Бу сессия мамлакатнинг ички ва халқаро ҳаётида жуда муҳим воқеа бўлади. Бу эса биринчи машғулотларнинг аҳамиятини янада оширади. Бу машғулотларни ўтказиш СССР Олий Советининг навбатдан ташқари ўтказиладиган сессияси, янги Асосий Қонуннинг қабул қилиниши жуда катта аҳамиятга молик эканлигини очиб беришга қаратилиши лозим. Янги Асосий Қонуннинг қабул қилиниши коммунизм қурилишида, мамлакатнинг сиёсий тарихида ғоят муҳим босқичдир.

1978 йил январидан илгари ўтила бошланган фанларни ўрганиш давом эттирилади. Навбатдаги курсни тамомлаб чиққан тингловчилар янги мавзуларни ўрганишга кириша оладилар. Бунда СССР янги Конституциясини ҳамда партия ва давлатнинг бошқа энг муҳим ҳужжатларини ҳам ўрганиб чиқиш кўзда тутилади.

Коммунистлар ва партиясизларнинг СССР янги Конституцияси мазмунини чуқур билиб олишлари муҳим эканлиги эътиборга олиниб, партия таълими системасидаги бошланғич ва ўрта бўғин учун, комсомол тўгараклари учун бошқа фанлар билан бир қаторда «Ривожланган социализм Конституцияси» деган оммабоп курс тавсия этилади. Тингловчиларнинг истагига мувофиқ бу курсни коммунистик меҳнат мактабларида ва оммавий пропаганданинг бошқа формаларида ҳам ўрганиш мумкин. СССР янги Конституциясининг актуал проблемалари юзасидан назарий семинарлар уюштирилади, партия-хўжалик активи мактабларида ва марксизм-ленинизм университетларида махсус курслар жорий этилади. Раҳбар кадрларнинг сиёсий ва иқтисодий таълими уларнинг ғоявий-тарбиявий ишда актив иштироки билан бирга қўшиб олиб борилиши керак.

Партия ташкилотлари комсомол сиёсий ўқувига раҳбарлик савиясини оширишга, ёшларни марксча-ленинча чиниқтириш учун эътиборни кучайтиришга, уларни халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялашга, комсомол пропагандистларини танлаш ва тайёрлашни яхшилашга даъват этилгандирлар.

Оммавий иқтисодий таълим системасида 1978 йил январдан бошлаб экономика ва бошқариш бўйича билим асосларини берувчи биринчи цикл, меҳнат самарадорлиги проблемаларига бағишланган иккинчи цикл фанларини ўрганиш давом эттирилади. Уларни тамомлаганларга эса илғор тажрибани ўрганиш курслари тавсия этилади. Ишчилар ва колхозчилар учун «Ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишнинг илғор тажрибаси»; мутахассислар, халқ хўжалигини бошқаришнинг турли бўғинлари раҳбар ходимлари учун «Сифатни комплекс бошқариш тажрибаси», «Бригада пудрати — хўжалик ҳисоби формаси», «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш тажрибаси» курслари тавсия этилади. Бу эса фан ва техника ютуқларини пропаганда қилишда, новаторлар, энг яхши меҳнат коллективларининг тажрибасини ёйишда, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун меҳнаткашларнинг социалистик мусобақасини ривожлантиришда оммавий-иқтисодий таълимнинг ролини янада оширишга имкон беради.

Сиёсий ва иқтисодий таълим соҳасида янги ўқув йилидаги масъулиятли вазифалар машғулотларнинг мундарижаси бойитилган, назарий савияси оширилган тақдирдагина муваффақиятли ҳал этилиши мумкин. Ўқишнинг таъсирчанлигини оширишда ягона интернационал таълимот бўлган марксизм-ленинизмнинг асосий принципларини янада чуқур ўзлаштириш, КПССнинг тарихий тажрибасини, КПССнинг сўнгги съездлари материалларида, Марказий Комитет Пленумлари қарорларида ва Марказий Комитет қарорларида, ўртоқ Л. И. Брежневнинг ҳамда партиямизнинг бошқа раҳбарлари нутқларида, халқаро коммунистик ҳаракат ҳужжатларида назарияга қўшилган ижодий ҳиссани янада чуқур ўзлаштириш ғоят катта аҳамиятга эгадир.

КПСС XXV съездининг ғоявий бойлигини эгаллаш, СССР янги Конституцияси, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишланган материаллар мазмунини ўрганиш ҳар бир тингловчига марксизм-ленинизмнинг буюк революцион-ўзгартувчилик ролини, олтмиш йил мобайнида совет халқи босиб ўтган қаҳрамонона йўлни, мамлакатимизда ва бутун дунёда юз берган улкан ўзгаришларни чуқур англаб олишга ёрдам беради. Уларнинг кўз ўнгида партиянинг ленинча йўли изчил ва ўзгармас эканлиги, унинг сиёсатининг новаторлик характери, етук социализм босқичи шароитида жамиятимиз олдида турган вазифаларнинг миқёси ва улуғворлиги, жамиятимизнинг коммунизм сари дадил ҳаракати истиқболлари бутун тўлалиги билан намоён бўлади. Партия ва халқнинг бугунги ижодий зафарларида улар Октябрнинг буюк тарихий иши давомини яққолроқ кўрмоқдалар.

Пропагандистлар ва тингловчиларнинг диққат марказида инсониятнинг бугунги кунда эришган олий социал тараққиёти муваффақиятлари — ривожланган социализм проблемалари туради. Етук социализм жамиятининг характерли белгилари ва хусусиятларини ҳар томонлама очиб бериш, унинг инсонпарварлик моҳиятини ҳар томонлама очиб бериш зарур. Булар КПСС ҳужжатларида, СССРнинг янги Конституциясида чуқур асослаб берилган.

Етук социализмга характеристика беришда пролетариат диктатураси давлатининг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва зиёлилар иродаси ва манфаатларини, мамлакатнинг барча миллатлари ва элатлари иродаси ва манфаатларини ифодаловчи умумхалқ давлатига ўсиб ўтиши ҳақидаги хулоса принципиал аҳамиятга эгадир. Совет жамиятининг сиёсий системасини ривожлантириш масалалари, унинг мақсадлари, фаолият йўналишлари ва ташкилий принциплари, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида социалистик демократияни янада ривожлантириш, давлат ва жамият ишларини бошқаришда, меҳнаткашларнинг реал иштироки масалалари катта қизиқиш туғдиради. Машғулотларда гражданларнинг ҳуқуқ ва бурчлари чамбарчас бир-бирига боғлиқлигини очиб бериш, ҳар бир кишининг уюшқоқлиги, ижтимоий ва давлат масъулияти нечоғли ошган сари, жамият олдидаги бурчлар нечоғли виждонан бажарилган сари гражданларнинг кенг ҳуқуқ ва бурчлари шу қадар тўла ва муваффақиятли амалга ошажагини моҳирона кўрсатиб бериш лозим.

Социалистик демократиянинг мазмунини ўрганиш империалистик реакциянинг социализм мамлакатларида гўё граждан ҳуқуқлари ва сиёсий эркинликлар «бузилаётганлиги» ҳақидаги туҳматдан иборат уйдирмаларини фош этишни тақозо қилади. Машғулотлар жараёнида социалистик демократиянинг буржуа демократиясидан устунлигини очиб бериш керак. Буржуа демократияси эксплуататорлар ҳокимиятини буржуазия диктатурасини, гражданлар сиёсий ва социал жиҳатдан тенг ҳуқуқли эмаслигини, меҳнаткашлар эксплуатация қилинишини ва уларга зулм қилинишини ифодалайди.

Сиёсий ўқиш жараёнида жамиятимиз тараққиётида Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли моҳияти ва аҳамиятини чуқур тушуниб олиш алоҳида ўрин тутиши керак. Машғулотлар ҳар бир тингловчининг КПССнинг синфий табиати ва чинакам халқчил характерининг уйғун алоқасини пухта тушуниб олишига имкон бермоғи лозим. КПСС ўз табиатига кўра ишчилар синфи партияси бўлиб қолиб, у бутун халқнинг партиясига айланди, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, совет зиёлиларининг энг яхши вакиллари ҳисобига тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Совет жамияти коммунизм томон олға бораверган сари партиянинг ривожланган социалистик жамиятнинг сиёсий раҳбари сифатидаги кўп қиррали ва масъулиятли фаолияти тобора кўпроқ намоён бўлмоқда. КПСС марксча-ленинча фанга, унинг улкан тарихий тажрибасига таяниб, жамиятни ривожлантиришнинг бош йўлини, СССРнинг ички ва ташқи сиёсатини белгилайди. КПСС совет халқининг буюк бунёдкорлик фаолиятига раҳбарлик қилади, халқнинг коммунизм ғалабаси учун курашига планли, илмий асосланган тус бағишлайди. Жамиятнинг моддий ва маънавий тараққиётининг барча жиҳатларига партиявий раҳбарликнинг форма ва методларини, партия ҳаётининг ленинча нормаларини, партия қурилишининг принципларини ўрганиш — коммунистлар активлигини оширишнинг, уларнинг авангардлик ролини ўстиришнинг зарур шартидир.

Янги йилда КПСС марксча-ленинча иқтисодий назарияси ва сиёсатининг проблемаларига, бошқариш фанига, социалистик хўжаликни юритиш практикасига эътибор бериш биринчи даражали аҳамият касб этади. СССР экономикасининг ягона халқ хўжалик комплексига айланиши ҳақидаги, фан-техника революцияси ютуқларини социалистик тузумнинг афзалликлари билан уйғунлаштириш тўғрисидаги, партия иқтисодий стратегиясининг олий мақсади бўлган кишиларнинг ўсиб бораётган моддий ва маънавий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ҳақидаги қоидаларини ўрганиш диққат-марказида туриши керак. Совет кишиларининг меҳнати ижтимоий бойликни ўстиришнинг, халқ ва ҳар бир киши фаровонлигининг асосий манбаи, ижтимоий-фойдали меҳнат ва унинг натижаларини кишининг жамиятда тутган ўрнини белгилаб беришини ёрқин ва ишонарли тарзда уқтириш зарур.

Ўқиш жараёнида партия ва халқнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, оқибат натижада энг яхши муваффақиятларга эришиш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун кураши масалалари катта ўрин тутмоғи лозим. Тингловчиларнинг диққат-эътиборини ишлаб чиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига, экономикани ривожлантиришнинг асосий проблемаларига қаратиш муҳимдир. Партия назариясини, сиёсатини ўрганиш меҳнат фаолиятининг натижаларини яхшилаш билан, уюшқоқлик ва интизомни кучайтириш билан, топширилган иш учун ҳар бир кишининг шахсий масъулияти билан, камчиликларга қарши, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик кўринишларига, техникавий консерватизмга, хўжасизлик ва бўшашувчиликка қарши кураш билан маҳкам боғлаб олиб борилиши керак. Тингловчиларга муқобил планларни, социалистик мажбуриятларни иқтисодий жиҳатдан асослашда, уларнинг меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, ишлаб чиқариш резервларидан тўлароқ фойдаланишга қаратилган таклифларини ҳисобга олиш ва амалга оширишда ёрдамлашиш тажрибаси ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга сазовордир.

Реал социализм практикаси пропагандистлар ва тингловчиларга социалистик турмуш тарзининг афзалликларини, халқнинг фаровонлиги ва маданияти ошишини, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлиларининг бир-бири билан яқинлашуви жараёнларини, шаҳар билан қишлоқ орасидаги, жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнат ўртасидаги жиддий тафовутларни аста-секин бартараф этишни очиб берадиган бой материаллар беради. Бу — синфсиз коммунистик жамият қуришнинг бош йўналишларидан биридир. СССРда миллатлар ва элатларнинг юридик жиҳатдангина эмас, балки амалдаги тенглиги, уларнинг янги тарихий бирлиги — совет халқи бўлиб жипслашуви тўғрисидаги, ижтимоий ҳаёт барча соҳаларининг янада интернационаллашуви тўғрисидаги қоида ва хулосаларни тушунтириб бериш, ленинча миллий сиёсатни чуқур ўзлаштиришга, кишиларни ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш ишига ёрдам қилади. Партия идеология ишининг асосий йўналишларини, маданий қурилиш, ҳар томонлама камол топган шахсни шакллантириш масалаларини қараб чиқиш, тарбиявий ишга комплекс ёндашиш проблемаларини КПСС XXV съезди кўрсатмаларига, партия Марказий Комитетининг «КПСС Орск шаҳар комитети ғоявий-тарбиявий ишларга доир масалаларни комплекс ҳал этишни қандай амалга ошираётганлиги тўғрисида»ги қарорига биноан ўрганиш катта қизиқиш уйғотади. Ўқиш, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни кучайтиришнинг, партия ташкилотларининг идеология ишида комплекс ёндашувини амалга оширишнинг таъсирчан омили бўлиб хизмат қилиши керак.

Машғулотларда жаҳон ижтимоий тараққиётининг, КПСС ва Совет давлати ташқи сиёсатининг актуал проблемалари кенг ёритилиши керак. XX асрнинг асосий воқеаси, бутун инсоният тараққиёти жараёнини тубдан ўзгартириб юборган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг оламшумул тарихий аҳамиятини тушунтириб беришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Марксизм-ленинизм ғояларининг, пролетар интернационализми принципларининг сўнмас аҳамиятини ишонарли тарзда тушунтириб бериш муҳимдир. Булар СССРда бунёд этилган етук социализм жамиятида, социалистик давлатлар ҳамдўстлигини ривожлантириш ва мустаҳкамлашда, ишчилар синфи, коммунистик ҳаракатнинг қудратли юксалишида, халқларнинг миллий озодлик кураши муваффақиятларида яшамоқда ва тантана қилмоқда. Октябрь йўлидаги революцион ғалабаларнинг тарихий якунларига мурожаат қилиш ҳозирги замоннинг — капитализмдан социализмга ўтиш даврининг асосий моҳиятини янада чуқурроқ тушуниб олиш имконини беради.

Жаҳон майдонида кучлар нисбатининг сифат жиҳатидан ўзгарганлиги ҳамда КПСС, Совет давлатининг бошқа қардош социализм мамлакатлари билан биргаликда ленинча ташқи сиёсатни изчил амалга ошираётганлиги халқаро муносабатларнинг бутун системасида чуқур қайта қуришларга шароит туғдириб берди. Машғулотлар жараёнида социализм ва тинчлик ажралмас эканлигини конкрет тажрибада кўрсатиб бериш, тинчлик ва халқаро кескинликни юмшатиш учун кураш демократия ва социал тараққиёт учун кураш билан маҳкам ўзаро алоқада эканлигини, КПСС XXV съездида илгари сурилган тинчлик ва халқаро ҳамкорлик, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буёнги курашнинг конструктив ва сафарбар этувчи программаси ролини кўрсатиб бериш, Совет давлатининг ташқи сиёсати тўғрисида янги Конституция бобининг мазмунини чуқур тушунтириб бериш зарур.

Халқаро кескинликни юмшатиш учун курашдаги муваффақиятларни қайд қилиш билан бирга мустаҳкам тинчлик йўлида ҳали жиддий ғовлар турганлигини эътибордан четда қолдириш мумкин эмас. Империализм кучлари кескинликни юмшатиш жараёнини тўхтатиб қолишга ва имкони борича уни орқага буриб юборишга интилмоқдалар. Бундан тинчлик учун курашни активлаштириш, кескинликни юмшатиш жараёнини чуқурлаштириш мақсадида барча кучларни сафарбар этиш зарурияти ҳақидаги хулоса келиб чиқади.

Марксизм-ленинизм — курашчан дунёқарашдир. Пропаганданинг вазифаси — буржуа идеологиясини, ревизионистик концепцияларни асосли далиллар билан танқид қилишдан, Октябрь тажрибасини сохталаштирувчиларни фош этишдан, антикоммунизм ва антисоветизмнинг ҳар қандай кўринишларига қатъий зарба беришдан иборат. Ғоявий-сиёсий ишнинг энг муҳим қисми — кишиларда ижтимоий ҳаёт воқеаларига баҳо беришда синфий ёндашувни тарбиялашдан, сиёсий ҳушёрликни, душман ғояларига қарши муросасиз кураш олиб боришни тарбиялашдан, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми туйғусини, партия ишига, коммунизм идеалларига садоқат туйғусини шакллантиришдан иборат.

* * *

Кириб келаётган янги ўқув йили сиёсий ва иқтисодий таълимни ташкил этиш, унинг мазмуни ва формаларига нисбатан янги юксак талабларни қўймоқда. Ҳозирги замон талаблари асосида машғулотларнинг назарий савиясини ошириш, партия назарияси ва сиёсатини узвий бирликда, практика билан мустаҳкам алоқада ўрганиш учун ҳали кўп иш қилиш керак бўлади. «Коммунистик ғоявийлик, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — билимлар, эътиқодлар ва амалий ишлар мужассамидир». Пропаганда иши меҳнаткашларни партия теварагида янада жипслаштиришга, уларнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини оширишда, КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишда кўмаклашишга даъват этилган.

(«ПРАВДА» газетасининг 1977 йил 13 сентябрдаги редакцион мақоласи).

КУЧ ВА ҚУДРАТИМИЗ МАНБАИ

(Боши биринчи бетда).

Мамлакат тараққиётининг янги босқичида, коммунистик қурилишнинг ўз миқёслари жиҳатидан мисли кўрилмаган вазифалари ҳал этилаётган бир пайтда партия ташкилотларининг меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, социалистик Ватанимиз учун ифтихор руҳида, душман идеологияга қарши муросасиз кураш олиб бориш руҳида тарбиялаш соҳасидаги фаолиятининг аҳамияти янада ўсди.

Бизнинг республика партия ташкилотимиз КПСС XXV съездининг қарорларига, Марказий Комитетнинг ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига амал қилиб, совет кишиларининг юксак ғоявий-сиёсий фазилатларини шакллантириш соҳасида муайян бир мақсадни кўзлаб қунт билан иш олиб бормоқда, меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш формалари ва мазмунини такомиллаштирмоқда. Ташкилотчилик ва сиёсий ишга комплекс ёндашишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Халқлар дўстлиги ва қардошлигининг зафарли ғоялари СССР янги Конституцияси лойиҳасида ўз ифодасини топди. Ленинча ғоялар ва фикрлар билан суғорилган ана шу жуда катта ҳужжат бутун совет халқининг манфаатлари, хоҳиш-иродаси ва интилишларини, кўп миллатли Совет давлатини янада равнақ топтириш, халқнинг турмушини муттасил яхшилаш тўғрисида, унинг интернационал бирлигини мустаҳкамлаш ҳақида қилинаётган ғамхўрликни ўзида мужассамлаштиради.

Ленинчи-интернационалистлар партияси — КПСС ана шу бирликни тош-метиндек мустаҳкамловчи буюк куч бўлиб майдонга чиқмоқда. КПСС совет кишилари дўстлигини мустаҳкамлашга қаратилган ленинча йўлни қатъият ва изчиллик билан амалга оширмоқда. СССРдаги социалистик миллат ва элатларни равнақ топтириш ва уларнинг бир-бири билан муттасил, тез яқинлашиб бориши йўлида совет халқини янада бирлаштиришга бутун чоралар билан ёрдам бермоқда.

Ватанимизни ривожлантиришнинг КПСС XXV съезди қарорларида белгиланган истиқболлари бизни қувонтирмоқда ва илҳомлантирмоқда. Аввалги планлардаги каби ўнинчи беш йилликда ҳам ҳар бир республиканинг хусусиятлари ва эҳтиёжлари зўр эътибор билан ҳисобга олинган. Қардошлик иттифоқи куч ва имкониятларимизни кўпайтиради, мамлакатнинг бутун халқ хўжалигини тез ривожлантиришнинг қудратли омили бўлиб хизмат қилади. Леонид Ильич Брежневнинг образли таърифича, бизнинг беш йиллигимиз — экономика тили билан ифодаласак, халқлар дўстлигининг ленинча беш йиллигидир.

Беш йилликдаги ҳар бир иш куни революцион бунёдкорлик руҳи билан суғорилган. Ҳозирги вақтда республика меҳнаткашларидан 3,5 миллион киши умумхалқ социалистик мусобақасида қатнашмоқда. Бу мусобақа ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, маҳсулотнинг сифатини яхшилашга, тиғиз планларни ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажаришга ёрдам бермоқда. Саноат буюмларнинг энг муҳим турларидан кўпчилигини реализация қилиш ва ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари бажарди. Қўшимча равишда 215 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Капитал қурилиш ғоят кенгайиб кетди. Республика қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланмоқда. Далалар ва фермаларнинг меҳнаткашлари ўз планларини ҳамда социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар.

Бизнинг мамлакатимизда барча республикаларнинг меҳнаткашлари ўз меҳнат самараларини Ўзбекистон билан баҳам кўрмоқдалар. Мамлакатимизнинг ҳамма районлари Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган маҳсулотдан фойдаланмоқдалар.

Бизда Совет ҳокимияти йилларида саноат маҳсулоти ҳажми 240 баравар ўсганлигини, республика индустриясида эса юздан зиёд тармоқ, шу жумладан, металлургия, машинасозлик энергетика, нефть ва газ қазиб чиқариш, самолётсозлик, электрон, химия, олтин қазиб чиқариш саноати ва бошқа тармоқлар борлигини ифтихор билан қайд қилар эканмиз, халқларнинг социалистик оиласидагина бундай натижага эришиш мумкин эканлигини жуда яхши англаймиз. Биз бунда қардошлигимизнинг буюк самараларини яққол кўриб турибмиз.

Ҳар бир республика ягона совет экономикасини ривожлантиришда ўзининг алоҳида ўрнини эгаллаб турибди. Пахта етиштириш Ўзбекистоннинг умумхалқ ишига қўшаётган ҳал қилувчи ҳиссасидир. Республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари пахта етиштиришни узлуксиз кўпайтириш учун курашни шон-шараф иши деб, ўзларининг муқаддас интернационал бурчи деб биладилар.

Ўтган беш йилликда давлат республика меҳнаткашларидан 24,5 миллион тонна, яъни планларда кўзда тутилганидан 2 миллион 300 минг тонна кўп «оқ олтин» олди. Планларда кўзда тутилганидан кўра кўпроқ олинган ҳосил яқин ўтмишдаги бутун бир йиллик ҳосил миқдорига баравардир. 1976 йилда жуда катта сув танқислигига қарамай, 5 миллион 338 минг тонна ҳосил кўтарилди. Ҳозирги вақтда далаларда мўл ҳосил тўпланди. Деҳқонларимиз бу йил бултурги рекорддан ҳам ўзиб кетилажагига аминдирлар.

Ўзбекистон пахтакорлари республика экономикасининг асосий тармоғини ривожлантиришда йил сайин юксак поғонага кўтарилишга қатъий аҳд қилганлар. Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди деҳқонларнинг ана шу ватанпарварлик муддаоларини эътиборга олиб, ўнинчи беш йилликнинг охирги йилида пахта етиштиришни 6 миллион тоннага етказишни мақсад қилиб қўйди.

Бутун мамлакат каби республикамизнинг меҳнаткашлари ҳам ўз ғалабалари ва муваффақиятлари КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг ғоят катта фаолияти билан чамбарчас боғланганлигини яхши биладилар. Жангларда ва меҳнатда чиниққан бизнинг партиямиз ишчилар синфининг, барча меҳнаткашларнинг, бутун халқнинг сиёсий йўлбошчиси ролини муносиб равишда бажариб келмоқда. Партиянинг коммунизм қуришдан иборат ғоят юксак, инсонпарвар мақсади уни халқ билан боғлайди, мустаҳкам воситалар билан бирлаштиради. Партия манфаатлари билан бутун совет халқи манфаатларининг бирлиги мамлакатимизни тинчлик ва дўстликнинг енгилмас қалъасига айлантиради.

Совет ҳокимияти ташкил топган кунлардаёқ В. И. Ленин ўзининг «Кунларимизнинг асосий вазифаси» сарлавҳали машҳур мақоласида зўр илҳом билан шу гапларни ёзган эди: «Биз... миллион-миллион кишиларда ўз кучларига ишонч туғдирдик ва уларда ғайрат-шижоат машъалини ёқдик». Ана шу машъални — революцион ғайрат-шижоат, жонли ижодкорлик, дўстлик ва қардошлик, пролетар интернационализми машъалини ҳеч қандай бўронлар сўндира олмайди, унинг нурафшон қудратли алангаси Улуғ Ватанимиз халқларининг ва бутун жаҳон меҳнаткашларининг социал тараққиёт сари, коммунизм сари йўлини ҳамиша ёритиб туради.

Тошкент шаҳри.

(«Правда» 14 сентябрь).

ТЕРИМНИ ТЕЗ ВА СИФАТЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

Дўстлик районининг меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган бир вазиятда амалга оширмоқдалар, СССР Конституцияси лойиҳасини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ғамхўрлигига жавобан қишлоқ меҳнат аҳли ўнинчи беш йиллик иккинчи йили юксак социалистик мажбуриятларини бажариш йўлида баланд руҳ билан ишламоқдалар.

Давлатга пилла, сабзавот, мева, полиз маҳсулотлари сотиш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятлари муддатидан илгари бажарилди. Чорвадорлар, ғаллакорлар, қишлоқ хўжалиги бошқа тармоқларининг ходимлари белгиланган топшириқларни бажариш соҳасида муваффақиятли ишламоқдалар.

Район совхозларининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар ва бу йил давлатга 77 минг тонна «оқ олтин» топшириш, ҳар бир меҳнатчи ҳисобига камида 30 тонна пахта етиштириш, ҳосилнинг ҳаммасини қўл меҳнати ишлатмасдан машиналар ёрдамида йиғиб-териб олиш мажбуриятини қабул қилдилар. Пахта тайёрлаш планини йигирма иш кунида бажариш мўлжалланмоқда.

Пахта йиғим-терими кампаниясини пухта ташкил этиш мақсадида Ставрополь ўлкаси Ипатово район деҳқонларининг тажрибасига биноан районда 47 та пахта терадиган ва ташийдиган отряд ҳамда йиғим-теримга тайёргарлик ва терим ишларини ўтказиш, пахта терими даврида транспорт, техника ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишларини ташкил этадиган 360 та ихтисослаштирилган звено тузилди. Далаларда 750 та пахта терадиган, 100 та кўсак узадиган машина, 100 та пахта подборшчиги, 108 та кўсак чувийдиган, 37 та юк ортадиган машина, 1480 та трактор прицепи, 149 та юк ташийдиган транспорт трактори, 18 та кўчма устахона ва 68 та заправка қиладиган агрегатлар ишлайди.

Район партия ташкилоти пахта терими давомида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга, ҳосилни ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олиш, юбилей йили юксак социалистик мажбуриятларининг муваффақиятли бажарилиши учун қишлоқдаги ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг масъулиятини оширишга муҳим аҳамият бериб, қуйидаги тадбирларни

1977 ЙИЛ ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ КАМПАНИЯСИ ДАВРИДА ДЎСТЛИК РАЙОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ТАШКИЛОТЧИЛИК ВА ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЮЗАСИДАН

ТАДБИРЛАРИ

амалга ошириш зарур, деб ҳисоблайди:

1. Очиқ партия йиғилишлари ўтказилиб, унинг кун тартибига «1977 йил пахта йиғим-терими кампанияси даврида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш тўғрисида»ги масала қўйилсин.

Бу тадбирни амалга ошириш учун район партия комитетининг бўлимлари, бошланғич партия ташкилотлари масъул.

2. Пахта йиғим-терими кампанияси даврида ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларнинг конкрет плани ҳар бир бошланғич партия ташкилотида ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

Бу тадбирларни амалга ошириш учун район партия комитетининг бўлимлари, бошланғич партия ташкилотлари масъул.

3. Пахта йиғим-теримининг ҳал қилувчи участкаларида партиявий таъсирни кучайтириш мақсадида пахта терадиган ва ташийдиган отрядлар ҳамда звеноларнинг коллективларида 30 муваққат партия группалари тузилсин.

Бу тадбирнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари масъул.

4. Совхозлар, қишлоқ хўжалиги муассасалари ва ташкилотларининг партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайловлар ишлаб чиқариш ишига партия таъсирини бутун чоралар билан кучайтиришга қаратилсин. Партия ташкилотларининг иши муҳокама қилинаётганда экономикани мустаҳкамлаш, пахта йиғим-теримида кучларни жой-жойига қўйишни яхшилаш ҳамда меҳнат коллективларида ишчанлик, масъулият, талабчанлик вазиятини вужудга келтириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинишига эришилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг бўлимлари, бошланғич партия ташкилотлари масъул.

5. Совхозларнинг партия комитетлари ва партия бюроларига пахта йиғим-терими ва уни тайёрлашда коммунистларнинг авангардлик ролини таъминласинлар, ҳар бир механик-ҳайдовчи ва теримчининг кунлик нормаларни тўла ва ортиғи билан бажариши устидан амалий контроль ўрнатиб, уни ҳисобга олиб борсинлар. Бу масалалар партия йиғилишларида, партия комитетлари ва партия бюроларининг мажлисларида мунтазам равишда қараб чиқилсин. Пахта ҳосилининг ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олинишини таъминлаш юзасидан энг яхши партия ташкилотлари ва муваққат партия группаларининг тажрибаси оператив равишда умумлаштирилсин ва оммалаштирилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг бўлимлари, бошланғич партия ташкилотлари масъул.

6. Пахта нобудгарчилигининг олдини олиш учун курашда, йиғим-терим ишларини ташкил этишдаги, пахта терадиган машиналар ва бошқа техникадан, ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан фойдаланишдаги камчиликларни оператив тугатишда халқ контроли группалари ва постларининг роли оширилсин.

Бу тадбирни амалга ошириш учун район халқ контроли масъул.

7. 1977 йил ҳосилини машиналарда йиғиштириб олиш юзасидан социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш вазифаларига бағишланиб, район механизаторларининг слёти ўтказилсин.

Бу тадбирнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг бўлимлари, район қишлоқ хўжалиги бошқармаси, «Узсельхозтехника» район бирлашмаси масъул.

8. Қишлоқ меҳнатчиларининг социалистик мусобақаси шартнома асосларида кенг авж олдирилсин. Механик-ҳайдовчилар, совхоз ишчилари ўртасида алоҳида-алоҳида, шунингдек бригадалар, бўлимлар, совхозлар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилсин. Якка-якка мусобақа натижалари ҳар куни, бригадалар, бўлимлар, совхозлар ўртасидаги мусобақа натижалари ҳар беш кунда якунлаб турилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзининг район комитети, район комсомол комитети масъул.

9. Йиғим-терим даврида социалистик мусобақа шартлари, маънавий ва моддий рағбатлантириш тадбирлари ҳар бир механик-ҳайдовчига, қишлоқнинг ҳар бир меҳнатчисига етказилсин. Ҳар бир терим машинасидан баракали фойдаланиб, мавсумда уларнинг ҳар бирида 95—100 тонна пахта теришга эришилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг бўлимлари, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети, район комсомол комитети, совхозларнинг партия комитетлари, ишчилар комитети ва комсомол комитетлари масъул.

10. Мусобақа пешқадамларини рағбатлантириш учун барча совхозларда энг яхши бўлимларга пул мукофоти билан бирга кўчма Қизил байроқлар таъсис этилсин, совхозларнинг бўлимларида энг яхши бригадаларга пул мукофоти билан бирга кўчма Қизил байроқлар ва пахта терадиган машиналарнинг илғор механик-ҳайдовчиларига пул мукофоти билан бирга кўчма Қизил вимпеллар таъсис этилсин. Илғор совхозларни мукофотлаш учун район партия комитети ва район ижроия комитетининг битта енгил автомашинаси билан бирга кўчма Қизил байроқ таъсис этилсин. Мусобақа ғолибларини фахрий ёрлиқлар билан тантанали вазиятда мукофотлаш, уларнинг номларини ҳурмат тахтасига ёзиб бориш, ғолиблар шарафига меҳнат шуҳрати байроқларини кўтариш, энг яхши пахтакорларнинг оилалари номига фарзандлари ўқиётган ёки армияда хизмат қилаётган жойларга ташаккурномалар жўнатиш, механизатор қизларга қизил дуррачалар топшириш, оилавий экипажларнинг ишлаши учун махсус агрегатларни ажратиб бериш амалда ташкил этилсин.

Энг яхши меҳнаткашларни рағбатлантириш, ғўзани дефолиация қилишда иштирок этаётган самолётларнинг экипажларини рағбатлантириш учун пул мукофотлари ва қимматбаҳо совғалар таъсис этилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитети, район ижроия комитети, бошланғич партия ташкилотлари, район қишлоқ хўжалик бошқармаси, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети, район комсомол комитети масъул.

11. Қишлоқ меҳнаткашларини меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашни кучайтириш, ўртоқлик муносабатларини, ўзаро ёрдамни, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш учун социалистик мусобақадан ҳар тарафлама фойдаланилсин. Шунга эришилсинки, коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари пахта теримида энг юқори натижаларга эришишда ибрат кўрсатсинлар.

Ёш пахтакорларга тажрибали механизаторларнинг оталиғи ва мураббийлиги кенг ёйилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг партия комитетлари, ишчилар комитетлари комсомол комитетлари масъул.

12. Социалистик мусобақанинг ошкоралиги оператив таъминлансин, олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги кенг ёритиб борилсин. Бунинг учун сиёсий ахборот ва суҳбатлардан, кўргазмали агитациядан, кўрсаткичлар ва ҳурмат тахталаридан, деворий газеталар, «Жанговар варақалар», «Молния», «Комсомол прожекторлари», «Дўстлик байроғи» район газетасидан фойдаланилсин. «Дўстлик байроғи» район газетасига илова қилиб, «Вестник белой страды» ахборот бюллетени ҳафтада икки марта чиқариб турилсин. Уни дала шийпонларига оператив етказиб бериш ташкил этилсин. Пахта йиғим-терими пайтида энг қимматли ташаббусларни ва илғорлар ҳамда энг яхши коллективлар эришган муваффақиятларни пропаганда қилиш, оммалаштириш ва жорий этишга алоҳида эътибор берилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, «Дўстлик байроғи» газетасининг редакцияси, совхозларнинг ишчилар комитетлари ва комсомол комитетлари масъул.

13. Сиёсий жиҳатдан саводли, кишилар ўртасида ишлаш тажрибасига эга бўлган коммунистлар ва комсомоллар, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг раҳбарлари ва мутахассислари, меҳнат пешқадамлари ҳисобига пахтакорлар орасида ишлайдиган сиёсий ахборотчилар ва агитаторлар состави мустаҳкамлансин.

Совхозларда терим кампанияси бошланиши олдидан сиёсий ахборотчилар, агитаторлар, сиёсий ташкилотчилар, «Билим» жамияти аъзоларининг ҳосилни йиғиб-териб олиш даврида пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш масалалари юзасидан инструктив семинарлари ва кенгашлари ўтказилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, «Билим» жамияти, совхозларнинг партия комитетлари масъул.

14. 660 сиёсий докладчи, агитатор ва сиёсий ахборотчидан ҳар бирига ишлаб чиқаришнинг муайян участкалари бириктиб қўйилсин. Ҳар бир агитация ходими 1977 йил пахта йиғим-теримида иштирок этиш шахсий планларини тузиб олсин.

Бу тадбирнинг амалга оширилиши учун бошланғич партия ташкилотлари масъул.

15. Пахта йиғим-терими кампанияси даврида оммавий-сиёсий ишларнинг ҳаммаси дала шийпонларида ўтказилсин. 166 та дала шийпонидан ҳар бири зарур асбоб-ускуналар ва ашёлар билан таъминлансин, кўргазмали агитация воситалари янгилансин, деворий газеталар «Жанговар варақа»лар, «Молния»ларнинг чиқариб турилиши, янги газета ва журналарнинг мунтазам етказиб берилиши ташкил этилсин. КПСС Марказий Комитети 1977 йил май Пленуми материаллари, СССР янги Конституцияси лойиҳаси, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган фотомонтажлар ва материаллар подборкаси қўйиладиган бурчаклар, витриналар ва стендлар ташкил этилсин. Мусобақадош коллективларнинг социалистик мажбуриятлари ҳамма жойда расмийлаштириб қўйилсин. Пахта терими кўрсаткичи тахталари кунига тўлдириб борилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг партия комитетлари ва ишчилар комитетлари, район алоқа бўлими масъул.

16. Пахта йиғим-терими кампанияси даврида ишланадиган сиёсий докладлар, лекциялар, сиёсий ахборотлар ва суҳбатларнинг тематикаси ишлаб чиқилсин ва «Дўстлик байроғи» район газетасида эълон қилинсин.

Бу тадбирнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими масъул.

17. Клубларда, дала шийпонларида, терим-транспорт отрядларининг ҳаммасида агитбригадаларнинг чиқишлари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концертлари, бошқа маданий-оммавий тадбирлар ташкил этилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район комсомол комитети, район маданият бўлими масъул.

18. Еттита кўчма кино установканинг ҳаммаси узлуксиз ишлаши таъминлансин. Пахта йиғим-терими даврида кўчма кинонинг репертуар планига энг яхши бадиий ва ҳужжатли фильмлар киритилсин.

Бу тадбирнинг амалга оширилиши учун район маданият бўлими, совхозларнинг ишчилар комитетлари масъул.

19. Пахта йиғим-терими даврида оммавий-сиёсий ишларни энг яхши ташкил этганликлари учун агитация ходимлари район партия комитети ва район ижроия комитетининг фахрий ёрлиқлари, қимматли совғалар билан мукофотлансин. Уларнинг номлари ҳурмат тахтасига ёзилсин, уларга енгил автомашиналар ва мотоцикллар ажратиб берилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, район ижроия комитети, совхозларнинг партия комитетлари масъул.

20. Дала шийпонларининг ҳаммаси ошхоналар ва сув қуйиладиган идишлар билан таъминлансин, механизаторлар учун кунига уч маҳал овқат ташкил этилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг ишчилар комитетлари, район матлубот жамияти, ишчи таъминоти бўлими масъул.

21. Ҳар бир терим-транспорт отрядига врач ҳамда ўрта медицина ходими бириктиб қўйилсин. Дала шийпонлари аптечкалар билан таъминлансин. Заҳарли доривopларнинг сақланиши ва ишлатилиши устидан қатъий назорат ўрнатилсин. Медицина мавзуларида мунтазам равишда суҳбатлар ўтказиб турилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун район соғлиқни сақлаш бўлими масъул.

22. Қўшимча равишда олтита мавсумий мактабгача болалар муассасалари очилсин. Бу муассасалар малакали мураббийлар, зарур ашёлар ва ускуналар, озиқ-овқат, хусусан, сут маҳсулотлари билан таъминлансин, болаларнинг саломатлиги устидан қатъий медицина назорати ўрнатилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг ишчилар комитетлари, район халқ маорифи бўлими, район соғлиқни сақлаш бўлими масъул.

23. Совхозларнинг дала шийпонларида энг зарур моллар билан савдо қиладиган сотувчисиз 20 та лоток ва дўкон, мунтазам ишлайдиган ва кўчма буфетлар очилсин, иккита сайёр автомобиль лавкаси жиҳозлансин. Нон-булка маҳсулотлари, яхна ва алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқариш ҳамда сотиш кўпайтирилсин. Дала шийпонларига автомобиль лавкалари келиб туришининг аниқ графиги ишлаб чиқилиб, бу график пахтакорларга маълум қилинсин.

Йиғим-теримда банд бўлган меҳнаткашларнинг талабларини қондириш мақсадида магазинларнинг иш режими қайта кўриб чиқилсин.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши учун совхозларнинг ишчилар комитетлари, ишчилар таъминот бўлими, район матлубот жамияти масъул.

24. Совхозларнинг дала шийпонларига маиший хизмат кўрсатиш комплекс бригадаларининг мунтазам равишда бориб туриши ташкил этилсин, тикувчилик ва пойафзал устахоналарининг узлуксиз ишлаши таъминлансин.

* * *

Партия ташкилотларининг бутун ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлари пахтанинг ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олинишини таъминлашга, 1977 йилнинг социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга қаратилиши лозим.

Дўстлик районининг меҳнаткашлари юбилей йили топшириқларини шараф билан бажариш, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, Ўзбекистоннинг 5 миллион 360 минг тонналик хирмонига муносиб ҳисса қўшиш учун барча чораларни кўрадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ДЎСТЛИК РАЙОН КОМИТЕТИ.

ФАН ПАХТАЧИЛИК УФҚЛАРИНИ КЕНГАЙТИРМОҚДА

(Боши биринчи бетда).

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг сессияси иштирокчилари 14 сентябрь куни якунловчи мажлисга тўпландилар. Бу мажлисда саккизта секция раҳбарларининг қилинган иш тўғрисидаги ахборотлари тингланди, тадқиқотларнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш, фаннинг ишлаб чиқариш билан янада яқинроқ ҳамкорлиги йўллари белгилаб берилди.

Сессияда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, қишлоқ хўжалиги фани, шу жумладан, пахтачилик тўғрисидаги фан бугунги куннинг талаблари билангина чегараланиб қололмайди, бу фан эртага қараб иш тутишга, тармоқни ривожлантиришнинг бош йўлини мўлжаллашга даъват этилгандир. Тадқиқотларни ташкил этиш чоғида фаннинг турли соҳаларида ишлайдиган олимларнинг куч-ғайратларини бирлаштириш, масалага кенг комплекс ёндашиш жуда муҳимдир.

Ишлаб чиқаришни тобора ихтисослаштириш ва концентрациялаш — актуал проблемалардан бири. Олимлар шу ҳақда гапирар эканлар, жумладан, уруғчиликни саноат негизида ташкил этишга қодир агросаноат бирлашмаларини пахтакор республикаларда барпо этиш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисидаги фикрни изҳор этдилар. «Оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш, деб таъкидлаб ўтишди нотиқлар, селекционерлар ишининг самаралилигига бевосита боғлиқдир. Бу соҳада анчагина иш қилинди. Лекин ҳаёт илмий қидиришнинг ана шу муҳим соҳасига куч-ғайратни янада кўпроқ қаратишни талаб этади. Гектаридан 70—80 центнердан ўрта толали ва 40—50 центнердан ингичка толали ҳосил берадиган, вилтга, қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига чидамли ҳамда толаси юксак техникавий хусусиятларга эга бўлган ҳосил олинишини таъминлайдиган ғўзанинг янги, янада сер-ҳосил навларини яратишни тезлаштириш керак. Бу навлар илғор агротехника, ҳосилни машинада териб олиш талабларига жавоб бериши, сувни кам талаб қилиб, шўрга чидамли бўлиши, йиғим-терим олдидан барги табиий равишда кўпроқ тўкилиши керак. Айни пайтда шу нарса кўрсатиб ўтилдики, янги навларнинг илмий асосланган моделлари қанча тезроқ ишлаб чиқилса, селекциянинг натижалари шунча самаралироқ бўлади. Селекция ишида ҳозирги вақтда куч ва маблағларнинг тарқоқлигига барҳам бериш учун селекциячиларнинг ҳамда умумий илмий программалар доирасида турдош мутахассисликдаги олимларнинг фаолиятини бир ерга тўплаш ғоят муҳимдир.

Кўпгина илмий-тадқиқот институтлари ғўзанинг вилт касаллигига қарши кураш проблемаси устида ишламоқдалар. Аммо, сессияда таъкидлаб ўтилганидек, бу иш асосан «мудофаа» характеридаги ишдир. Вилт касаллигига қарши ҳужум қилиш зарур. Мавжуд барча воситаларни: пахта — беда алмашлаб экишни, тупроқни ишлашнинг, экишнинг, ўғит солишнинг янада мукаммалроқ усулларини, суғоришнинг энг мақбул режимларини, химиявий муҳофаза воситалари ва бошқа тадбирларнинг ҳаммасини вилтга қарши курашга қаратиш керак.

Сессия мажлисларида мелиорация ва ирригация соҳасидаги илмий ишлар пахтачиликни янада ривожлантириш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди. Суғоришнинг энг янги усуллари ва техникасини арзонлаштириш ва қўлланишга, сув ресурсларидан тежаб фойдаланишни рағбатлантириш, ундан самарали фойдаланиш, бу ишларни янада такомиллаштириш ҳисобига суғориш системаларининг фойдали иш коэффициентини кескин даражада оширишга қаратилган комплекс программани яратиш ва практикага жорий этиш зарурати туғилди. Шу фикр таъкидлаб ўтилдики, техникавий жиҳатдан янада мукаммалроқ суғориш системаларини яратиш соҳасида Мирзачўлнинг тажрибасини кенг ёйиш суғориш системаларининг фойдали иш коэффициентини 15—20 процент ошириш имкониятини беради. Бу эса Ўрта Осиё республикаларида сув сарфини анчагина қисқартириш ва қўшимча равишда 400 минг гектарга қадар ерни кенгайтириш имконини беради.

Тупроқнинг унумдорлигини ошириш масалаларига сессияда катта эътибор берилди. Ҳамма жойда пахта-беда алмашлаб экишни жорий этиш зарурлиги ғоят муҳим тадбир сифатида кўрсатиб ўтилди. Алмашлаб экишнинг ўзи мақсад эмас. Балки алмашлаб экиш суғориладиган ҳар гектар ердан олинадиган маҳсулотни кўпайтиришнинг воситасидир. Шунинг учун ҳам экин майдонларининг структурасини янада такомиллаштириш, тупроқнинг унумдорлигини ошириш, ундан кўпроқ пахта, ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари олиш талабларига мос тушадиган алмашиб экишнинг интенсив схемаларини жадаллаштириш юзасидан илмий-тадқиқот муассасаларининг пухта ўйлаб берган маслаҳатлари, тавсиялари ғоят зарурдир. Илғор агротехниканинг ишлаб чиқиш соҳасидаги тадқиқотларни кенгайтириш керак.

Сессия материалларида пахтачиликни комплекс механизациялашни ривожлантириш масалалари муҳим ўрин олди. Яқин вақт ичидаёқ пахта етиштиришни тўла-тўкис механизациялаш ва пахтакорларнинг меҳнат унумдорлигини икки-икки ярим баравар оширишнинг реал имконияти бор. Бир ўтишдаёқ бир қанча ишларни бажариш имкониятини берадиган ғоят самарали машиналарни ишлаб чиқиш ва яратишга куч-ғайратни қаратиш керак. Бу машиналар кўпга чидайдиган, узеллари юксак даражада унификация қилинган, фан ва техника шу жумладан электроника эришган энг янги муваффақиятлардан фойдаланиш имкониятини берадиган бўлсин. Ҳаётнинг ўзи қишлоқ хўжалиги фани олдига ядро физикасидан фойдаланиш, лазер, космик тадқиқотларни қўллаш сингари проблемаларни қўймоқда. Деҳқончиликда ва тупроқшуносликда дистанцион ўлчовлар тупроқни ва унинг унумдорлигини аниқлаш, тупроқ қатламининг ҳолатини аниқлаш, қурғоқчилик ва чанг бўронларнинг келиб чиқиш сабабларини прогноз қилиш, намликни, ҳароратни, тупроқнинг химиявий составини, ундаги озуқавий элементларнинг етишмаслигини, экиннинг аҳволини, суғориш вақтини аниқлаш имкониятини беради.

Пахтачилик практикасида химиявий воситалар — ўғит, гербицид, дефолиант, ўсимликларнинг касалликлари ва зараркунандаларига қарши кураш учун заҳарли дориворлардан кўп миқдорда фойдаланишга тўғри келади. Олимлар пахта етиштиришни янада химиялаштириш масалаларини ишлаб чиқарар эканлар, ишнинг бошқа ғоят муҳим томонини — атроф-муҳитни муҳофаза қилиш проблемасини ҳам унутмасликлари керак. Ўғитларнинг ва бошқа химиявий воситаларнинг янги турларини — юқори самарали ва инсон ҳамда жониворлар учун хавфсиз бўлган турларини яратиш соҳасидаги экспериментал ишларни кенгайтириш зарур. Ўғитлар ва химиявий дориворларнинг шундай турлари кераккки, улардан фойдаланиш ҳосилнинг сифатини оширсин. Химиявий воситалардан мақбул технология ва илмий асосланган нормаларга биноан фойдаланиш, унинг устидан албатта қаттиқ назорат қилиш зарур.

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг президенти академик П. П. Лобанов ўз сўзида сессия иш натижаларини якунлади. У олимлар қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш, ишлаб чиқаришга фан эришган муваффақиятларни кенг ва тез жорий этиш юзасидан КПСС XXV съезди ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун интилаётганликларини таъкидлаб ўтди.

Сессия иштирокчилари якдиллик билан қабул қилган қарорда барча пахтакор республикалар учун тавсиялар баён этилган.

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг сессияси шу билан ўз ишини якунлади. (ЎзТАГ).

ОЛАМДА НИМА ГАП

ЗАГРЕБДА ЎЗБЕКИСТОН КУНИ

13 сентябрда Загребдаги халқаро кузги ярмаркада Ўзбекистон ССР куни нишонланди. Серқуёш Ўзбекистоннинг бу ярмаркадаги иштироки томошабинларни ўн беш совет республикаларидан бири, совет халқлари қардош оиласи тенг аъзоларининг бири билан таништириш каби яхши анъананинг давомидир.

Делегация бошлиғи, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Р. Мамарасулов республика куни муносабати билан сўзлаган нутқида бундай деди: Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда Ўзбекистоннинг Загреб ярмаркасида иштирок қилиши — фахрли ва ғоят масъулиятли бурчдир. Совет павильонини кўздан кечирувчилар Ўзбекистон ССРнинг барча соҳаларда эришган муваффақиятлари билан таниша оладилар. Бу муваффақиятлар Октябрь билан, социалистик революциянинг улуғ йўлбошчиси В. И. Ленин номи билан, КПСС ленинча миллий сиёсати, СССР халқларининг қардошларча дўстлиги билан чамбарчас боғланган. Ўзбекистон ССР Совет ҳокимияти йилларида феодал қолоқликдан ривожланган социалистик жамият сари катта йўлни босиб ўтди. Ҳозир Ўзбекистон Шарқда энг йирик индустриал марказ бўлиб, саноат ишлаб чиқаришининг 100 дан ортиқ тармоғини бирлаштиради. Республика корхоналарининг маҳсулоти жаҳоннинг 70 мамлакатига экспорт қилинмоқда.

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам, деди С. Р. Мамарасулов ўз нутқида, Л. И. Брежнев ва И. Броз Тито ўртоқларнинг учрашувлари ва музокараларини зўр эътибор билан кузатиб турдилар ҳамда бу учрашув ва музокаралар Совет — Югославия муносабатларини янада ривожлантиришда жуда муҳим аҳамиятга молик деб ҳисоблайдилар.

Кейинги йилларда Югославиянинг ташқи савдо фирмалари ва корхоналари Ўзбекистон билан савдо-сотиқни кучайтирдилар. Ўзбекистон Югославияга пахта териш машиналари, станоклар ва турли асбоб-ускуналар, пармалаш қурилмалари, вакцина, зардоб, пахта толаси ва бошқа кўпгина молларни юбориб турибди.

Ўзбекистон экспозициясида ПК-100-ШП маркали йигирув-пилталаш машинаси шубҳасиз, мутахассисларнинг эътиборини ўзига жалб этади. Бу машина илгари икки машина бажариб келган ишларни бир йўла уддалайди. Бу машинада пахта толасидангина эмас, сунъий хом ашё ва табиий ипаклардан ҳам калава тайёрлаш мумкин. Пахта тозалаш заводлари учун Ўзбекистон корхоналарида тайёрланган мустаҳкам ва ғоят унумли ишлайдиган ускуналардан Югославияда фойдаланилмоқда.

Совет Иттифоқи павильонида Ўзбекистон ССР экспозицияси ярмаркада кўп томошабинларнинг диққат-эътиборини ўзига жалб этган экспозицияларнинг биридир. Кўпдан-кўп томошабинлар ёзиб қолдирган фикр-мулоҳазалар ҳам буни исбот этади. ЮСФР скупшчинасининг раиси Киро Глигоров Ўзбекистон экспозициясининг биринчи меҳмони бўлди. У ҳурматли томошабинларнинг таассуроти ёзиладиган дафтарга Совет Иттифоқи халқлари, шу жумладан ўзбек халқи Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда катта муваффақиятларга эришганлигини қайд этди. ЮСФР иттифоқ ижроия вечасининг раиси Веселин Журанович ҳам Ўзбекистон экспозициясини кўздан кечирганидан кейин худди шундай фикрларни ёзиб қолдирди.

К. ВОРОБЬЕВ,
(ТАСС мухбири).
Загреб.

З. А. БХУТТО ОЗОД ҚИЛИНДИ

Покистоннинг собиқ бош министри З. А. Бхутто кафилга олиниб, қамоқдан озод қилинди. Лоҳур шаҳрининг олий суди З. А. Бхуттони бундан буён қамоқда сақлаш учун менинг қўлимда етарли далиллар йўқ, деди. Аммо суд собиқ бош министрга қўйилган айбларнинг бир қисмини 24 октябрда кўриб чиқишга киришади, деб эълон қилди.

З. А. Бхутто оппозициячи арбобларнинг бирини сиёсий мақсадлар билан ўлдиришда қатнашишда, Панжоб вилояти министрларини қонунга хилоф равишда турмада сақлашда ва иқтисодий суиистеъмол қилишда айбланиб, сентябрь ойининг бошларида Покистон ҳарбий маъмурлари томонидан қамоққа олинган эди.

Покистон халқ партиясига раҳбарлик қилувчи собиқ бош министр озод қилингач, бир неча кундан кейин бошланадиган сайловолди кампаниясида актив иш олиб бораман ва 18 октябрга мўлжалланган ялпи сайловда қатнашаман, деди.

Тўққиз партияни бирлаштирган Покистон миллий уюшмаси сайловда Покистон халқ партиясининг асосий рақиби бўлади.

Покистонда ялпи сайлов генерал Зеёул Ҳақ бошчилигидаги ҳарбий маъмуриятнинг қарори билан ўтказилади.

(ТАСС).

ЖЎР БЎЛИШДИ...

Америка сенатори Г. Жексон Хитойни гўё унга таҳдид қилиб турган хавфдан қутқармоқчи бўлди. Яқинда у телевидение орқали нутқ сўзлаб, Пекинга Америка қуролларининг катта бир туркумини дарҳол юбориш керак ва ХХРда «унинг территориал бутунлигини ҳимоя қилишни таъминлайдиган» даражада «мустаҳкамроқ мудофаа» вужудга келтириш керак, деб чиқди. Хўш, Хитойни кимдан «мудофаа қилиш» керак экан? Жексоннинг даъво қилишича, ХХРга таҳдид қилиб турган «совет дивизияларидан» мудофаа қилиш керак эмиш. Бу — ғирт бемаъниликдан бошқа нарса эмас!

Зотан, Жексон оғзидан чиққан бу туҳмат гапларни маълум даражада қонуниятли деса бўлади. Аллақачонлардан бери кескинликни юмшатишнинг ашаддий муҳолифи, «совуқ уруш» жарчиси деган ҳунук ном чиқарган «Боингдан сенатга сайланган» киши тўғрисида сўз бораётганлигини эслатиб ўтайлик. Худди мана шу Жексоннинг ўзи бир вақтлар «ядро қуролини ишлатиб бўлса ҳам Шимолий Вьетнамни тамомила йўқ қилишга» даъват этган эди. Қуролланиш пойгасини чеклаш тадбирларига жон-жаҳди билан қарши ҳаракат қилаётган, Совет—Америка муносабатларининг нормал ривожланишига қарши чиқаётган киши ҳам Жексоннинг ўзгинасидир. Хитойга қурол-яроғ етказиб бериш ҳақида жар солиб, гўё Хитойга «шимолдан таҳдид қилиняпти» деб даъво этаётган Пекиннинг сохта пропагандасига жўр бўлган Жексон СССР билан ХХР ўртасидаги муносабатларнинг бундан кейин ҳам ёмон ҳолда бўлишини, ёки аниқроғи, бу муносабатлар кескинлашувини кўриш иштиёқини намойиш қилмоқда, халқаро вазиятни кескинлаштиришга умид боғламоқда. Унинг сўзлари очиқдан-очиқ иғвогарлик руҳидадир: иғвогарларнинг бети ҳамма вақт шувут бўлиб қолиши турган гап.

Хўш, пекиндагилар бундай гапларга қандай баҳо бермоқдалар? Жексон очиқдан-очиқ иғвогарлик мақсадида Совет—Хитой чегарасида «совет хавфини» топишга уринаётган бир пайтда, Пекин раҳбарлари худди шу дивизияларнинг ўзини жон-жаҳдлари билан Ғарб давлатларининг чегараларидан қидирмоқдалар. Гўё «уруш бўлиши муқаррар» деб кун сайин жар солаётган Хитой пропагандаси «совет хавфи Ғарб устида ҳам пайдо бўлди, шунинг учун, жаноблар, қуролланингиз ва яна бир карра қуролланингиз», деб вайсамоқдалар. Масалан, газеталар яқиндагина ХХР Давлат кенгаши бош министрининг ўринбосари Дэн Сяо-пиннинг АҚШ давлат секретари С. Вэнс билан олиб борган музокаралари вақтида Америка вакилларини Совет Иттифоқи «Европанинг анча қисмини босиб олиш ниятида» деган уйдирмалар билан чўчитди, уларни НАТОнинг ҳарбий қудратини кўпайтириш керак, деб ишонтирмоқчи бўлди. Япониянинг Киодо Цусин агентлигининг хабар беришича, ўша Дэн Сяо-пин яқинда Пекинда Япония парламентининг бир группа аъзолари билан суҳбатлашиб, АҚШни СССРга қарши уруш бошлашга «ботина олмаяпти» деб таъна қилди. Хуллас, Жексон сингари Ғарбдаги «қузғунлар» билан пекинлик туҳматчилар бир-бирларини Совет Иттифоқига қарши гиж-гижлатишда зўр бериб, ўзаро мусобақалашмоқдалар.

Ўзининг принципиаллик билан олиб бораётган тинчлик сиёсатига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ҳеч кимга таҳдид солмаётганлиги, ҳеч кимга ҳужум қилмоқчи эмаслиги ва масалан, ХХР раҳбарлари қилганидек, ҳеч кимга территория даъво қилмаётганлиги ҳаммага маълум. Совет Иттифоқи халқаро сиёсий иқлимни соғломлаштириш учун, қуролланиш пойгасини чеклаш учун, барча мамлакатлар ва халқлар билан яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш учун актив ва изчил кураш олиб бораётганлиги ҳам ҳаммага маълум. Фактлар мана шундан иборат. Лекин туҳматчиларнинг фактлар билан нима иши бор! Пекин ва Ғарб иғвогарлари Москванинг қандайдир «агрессив ниятлари» бор, деб гапирганда бир милитаристик куйга жўр бўлиб, ягона бир мақсадни кўзламоқдалар: улар кескинликни юмшатишни йўққа чиқармоқчи, халқаро вазиятни кескинлаштирмоқчи, халқларни гўё ҳар бир авлоднинг «ўз уруши» бўлмоғи керак деган мудҳиш уйдирмаларга ишонишга мажбур қилмоқчи бўладилар.

Ю. КОРНИЛОВ,
ТАССнинг сиёсий обзорчиси.

НУРЛИ ЙЎЛ

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Ўзбекистон ССР кунлари зўр муваффақият билан ўтмоқда. Виставкага ташриф буюраётганлар билан Ўзбекистон делегацияси аъзолари ўртасида бўлаётган гурунглар, савол-жавоблар тобора қизияпти. «Оқ олтин» республикасининг Москвага ташриф буюрган вакиллари халқ хўжалигининг барча соҳасида, фан ва маданиятда ном қозонган кишилардир. Улар кўргазма меҳмонларини қизиқтирган барча саволларга ёрқин факт ва рақамлар, ажойиб мисоллар билан жавоб бермоқдалар. Масалан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов Улуғ Октябрнинг ўзбек халқи тақдирида ўйнаган роли ҳақидаги саволга қуйидагича жавоб қайтарди:

— Ўзбекистоннинг бугунги равнақи биринчи навбатда Буюк Октябрь ғояларининг ҳаётбахш кучи, ленинча миллий сиёсат тантанаси самарасидир. Ўзбек халқининг озодликка эришувида, бу ерда Совет ҳокимияти ўрнатилишида улуғ рус халқининг ёрдами беқиёс катта бўлди. Улар халқимиз, ўлкамиз тараққиёти йўлида беғараз кўмак бердилар. Ҳозирги Ўзбекистон 4500 корхона мунтасил ишлаб турган, атиги икки кунда бутун 1924 йил бадалида ишлаб чиқарилган маҳсулотга тенг иш бажараётган завод ва фабрикаларга эга бўлган ўлкадир.

М. Турсунов нутқида республика халқ хўжалигининг турли соҳаларида қўлга киритилган ютуқлар ёрқин мисолларда қайд қилинди.

«Сельская жизнь» газетаси вакили ҳозирги кунда пахта йиғим-терими қандай бораётганлиги ва бу соҳанинг тараққиёти билан қизиқди. Саволга Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари Ҳ. Қўйбоқаров жавоб беради. Совет Иттифоқининг қарийб 70 процент пахтасини Ўзбекистон бермоқда. — дейди у.— Ҳозир ҳар куни 80-100 минг тонна пахта терилиб, давлатга топширилмоқда. Эртаиндинги бўладиган юксак суръат машина терими билан боғлиқ. Яқин вақтларда Ўзбекистон Ватанга 6 миллион тонна «оқ олтин» бериши кўзда тутилмоқда.

«Огонёк» журнали ходими Ўзбекистон ССР геология министрига республикада ер бойликларидан қандай фойдаланилмоқда ва ўзлаштириляпти, деган савол билан мурожаат қилди. Еримиз — хазина, деди министр Ҳ. Тўлаганов. — Абу-Райҳон Беруний қазилма бойликлари ҳақида батафсил маълумот берган. Бу XI асрда бўлган эди. Инқилобгача Ўзбекистон ер хазиналарини ўрганиш қониқарли эмасди. Ҳозирги кунда республикада 30 мингдан зиёд геолог бор. Ўлкамизнинг табиий газ бойлиги оламга машҳур. Йирик кўрғошин бойликлари Ватан ва халқимизга хизмат қилмоқда.

Москвага чет элдан ташриф буюрган меҳмонлардан бири, Ўзбекистон ССР халқ шоири, СССР Давлат мукофотининг лауреати Зулфиядан Октябрь ўзбек аёлига нима берди деб сўрайди.

— Буюк инқилоб ўзбек аёлига нима берганини мана шу улкан кўргазмага ташриф буюрган хотин-қизларимиз ва уларнинг халқ, Ватан олдидаги обрў-эътиборида, шавкатида ёрқин кўрса бўлади, — деди машҳур шоира. — Ўзбек аёли ёруғликкача катта йўлни босиб ўтди. Бугунги ўзбек аёли тенг ҳуқуқли, маълумотли, курувчи ва бунёдкор. Жонажон партиямиз унга барча ҳуқуқлардан тенг фойдаланиш учун ҳамма шарт-шароитларни яратиб берган. Октябргача чўри деб танилиб келинган ўзбек аёли эндиликда жамоат ва давлат арбоби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, мамлакатимиз Давлат мукофотининг, Ленин мукофотининг лауреати. Мисол учун Турсуной Охуновани олайлик. Унга ҳеч қандай изоҳнинг кераги йўқ. Яқиндагина КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев мактубини олган Турсуной Охунова ўзбек аёлининг ҳақиқий тимсолидир. Ёки машҳур «Баҳор» ансамблини эсланг. Унинг маликаси, сардори, уч марта СССР Давлат мукофоти лауреати, Совет Иттифоқи халқ артисти Мукаррама Турғунбоевани олинг. Булар бугунги ўзбек аёлининг бахт-толеидан, обрў-эътиборидан, шон-шарафидан ҳикоя қилади. Саноат, транспорт ва алоқада ишлаётган аёлларимиз ўзбек хотин-қизларининг 36 процентини ташкил этади. Қишлоқ хўжалигида 37, маориф соҳасида 53, соғлиқни сақлашда 33 процент аёл ходимлардир. 37 аёл СССР Олий Советига, 122 хотин-қиз эса Ўзбекистон ССР Олий Советига депутат.

Ўзбекистон ССР юстиция министри Мамлакат Восиқова ҳисобланади. Республика Олий судининг раислигида, кўпгина министрлик ўринбосарлари лавозимида обрў-эътиборли аёлларимиз фаолият кўрсатишмоқда.

Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзи правлениесининг раиси, СССР Давлат мукофотининг лауреати Фарҳод Турсунов республика архитектураси тараққиётининг характерли хусусиятлари билан қизиққан москваликларга қуйидагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Шаҳар ва қишлоқларимиз қиёфаси тубдан ўзгармоқда. Ўзбек архитектурасининг қадимийлигини мамлакатда, қолаверса, бутун дунёда яхши билишади. Ана шу қадимий меросимиздан замонавий биноларни қуришда унумли фойдаланмоқдамиз. Архитектурамиз муваффақиятлари ҳақида гапирадиган бўлсак, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали кошонасини биринчи навбатда мисол қилиб кўрсатиш керак бўлади.

Ф. Турсунов суҳбатдошларига Ўзбекистон архитектурасининг истиқболи ҳақида ҳам гапириб берди.

Москвадаги Ўзбекистон кунлари шу тариқа қизиқарли ва мазмунли ўтмоқда.

В. НЕДЗВЕЦКАЯ.
«Совет Ўзбекистони»нинг Москвадаги штатсиз мухбири

Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалиги илғорларидан бир группаси-Москва меҳмони.

С. ГУРАРИЙ фотосм («ТРУД»).

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ
ТАСС

ИШЧИНИНГ «ЕТУКЛИК АТТЕСТАТИ»

Монтажчи Р. Дзкевичнинг шогирди томонидан тўпланган телевизорнинг мураккаб узели бўлган оғиш системаси текшириб кўрилди.

Корхонанинг мўътабар комиссияси бу ишни юқори баҳоламоқда. Шу куни Вильнюс радиокомпонентлар заводида 40 нафар ёш имтиҳондан ўтди. Уларнинг ҳаммасига тантанали вазиятда ишчининг «Етуклик аттестати» топширилди. Бу аттестат у ёки бу операцияни мустақил бажариш ҳуқуқини беради.

«Аттестат» билан бирга учта огоҳлантириш талони берилади. Хато қилган ёш ишчидан талон олиб қўйилади, у уч марта огоҳлантирилгандан кейин эса қайта тайёргарликдан ўтишга мажбур.

Бу янгилик заводда маҳсулот сифатини бошқариш системасини жорий этиш элементларидан биридир. У жуда яхши самара берди. Бу йил фақат биргина ишчи қайта тайёргарликка юборилди. Аммо мамлакат телевизион заводлари етказиб бераётган ҳамма узелларнинг сифати фақат биринчи ва олий категория билан белгиланмоқда.

МУТАХАССИСЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Озарбайжон нефть ва химия институти электроприборлар, яримўтказгич, диэлектриклик бўйича мутахассислар тайёрлай бошлади. Мамлакатдаги қадимий нефть олий ўқув юрти янги ўқув йилида энг кўп ўқувчи қабул қилди. Уларнинг сони 1300 кишидан ошди.

Республикадаги 17 олий ўқув даргоҳи бу йил 21 мингга яқин студент қабул қилди. Улуғ Октябргача бирорта ҳам институти бўлмаган Озарбайжонда ҳозир 100 минг студент 158 ихтисос бўйича таълим олмоқда.

ЯНА БИР ФАКУЛЬТЕТ ОЧИЛДИ

Тожикистон медицина институтида учинчи — стоматология факультети очилди. Эндиликда терапевтлар, хирург, акушерлар билан бир қаторда институт стоматолог врачларни ҳам тайёрлайди.

Республика медицина муассасаларида саккиз мингдан зиёд врач ишламоқда. Уларнинг кўпчилиги ана шу институтни битириб чиққан ёшлар. Ҳозирги вақтда институт учун махсус шаҳарча қурилмоқда. Бу ерда тўрт минг студент ҳам ўқийди, ҳам истиқомат қилади. Яқин йилларда институт врачлар тайёрлашни икки баравар кўпайтиради.

Ўзбекистон пойтахтида «Университетлар дўстлиги ҳафталиги» фестивали давом этмоқда. Фестивалнинг сиёсий плакатлар конкурсига тақдим этилган асарлар Тошкент Давлат университети маданият саройида намойиш қилинаётир. Бу плакатларда тасвирий санъатга ихлоси баланд студентларнинг давримизнинг энг актуал воқеаларига муносабати ўз аксини топган. Суратда: ҳаваскор рассомларнинг сиёсий плакатлари олдида.

Ю. Кукаркин фотоси, (ЎзТАГ).

НАЗМ ДАФТАРИДАН

УШБУ

Кел, эй, сен дилдаги илҳом
ва хуррам шод замон ушбу, —
Кўнгилга баҳраи оташ солгувчи
завқ тамом ушбу.
Ҳаёт шавқи ила одам
бу оламга кўнгил қўймиш,
Чапак чал дилда шодликлар,
фарахбахш лаҳза — он ушбу.
На даркор менга биҳишту
ва на олтину савлатлар
Азиз офтоб заминим бор —
буюк давлату шон ушбу.
Шу юртнинг зарра тупроғин
табаррук деб, суриб кўзга
Қилай шукрона минг таъзим,
узилмас қарз ҳамон ушбу.
Ширин-шўх бул ҳаётим қадрини
мен гар билар бўлсам,
Асрлар топмаган излаб
толеи жонажон ушбу.

Мурод ХАЛИЛ.

МАҚСАД

Одамлар ҳаётда ўтаркан бурчин,
Эришмоқ истаркан собит бўлмоққа,
Мақсад керак экан яшамоқ учун,
Мақсад керак экан ҳатто ўлмоққа!

Мен унинг ортидан югурдим йиллаб,
Гоҳида оёғим тойилди тошга,
Алланим панд берди тушсин деб қулаб,
Бировлар оғамдек кўтарди бошга.

Гарчи мен юлдузни кўзлаганим йўқ,
Хавойи ишқини ҳам қилмадим одат.
Ё Хумо қушини излаганим йўқ,
Мақсадим кетидан интилдим фақат.

Анқайиб ётмадим фурсатни кутиб,
Қўрқмадим келгай деб бевақт заволим.
Гоҳида деҳқоннинг қўлидан тутиб,
Эгатдан сув бўлиб оқди ҳаёлим.

Миришкор халқимни севдим ҳар қачон,
Бошига ғам тушса ғам чекдим минг бор.
Мен учун юртимдек азиздир жаҳон,
Мен уни куйларман беҳудуд, бисёр.

Шу боис ўйимнинг йўқ эрур қети,
Шу боис бўлолмам андан бепарво:
Кетмасин уйлардан ҳеч вақт нон ҳиди,
Инсонга ҳамиша бахт бўлсин раво.

Матлабим, заҳматинг чекдим кўп ғоят,
Мақсадим, мен учун ўзинг бўл даҳо!
Сен бўлсанг мангуга боқийдир, ҳаёт,
Сен бўлсанг менга ҳам йўқдир интиҳо!

Амирқул ПЎЛКАНОВ.

ТЕМИРЧИ

У колхоз устаси —
Оддий темирчи,
Умри олов билан ўтар қоришиб.
Бир деталь ясаса ортар севинчи,
Унда орзулари, меҳри қоришиқ.
Кўзида кўзойнак, тетикдир руҳи,
Юзида табассум кулиб туради.
Аммо писанд этмас темирнинг чўғин,
Тун-кун гурсиллатиб болға уради.
Юзлар оловланар кўмир чўғида,
Йилтирар манглайда реза-реза тер.
Ажаб, ўт гувуллаб ёнган чоғида
Қўлида ипакдек эшилар темир.
Колхоз ўгиз бир дам нафас олмайди,
Оғири енгилу яқин йироғи.
Тракторлар асло тўхтаб қолмайди
Урса темирчининг танда юраги.
Темирдек ундаги бардош ва чидам,
Кўрмайсиз бир лаҳза уни сукутда.
Темирни тоблайди оловда чунон,
Узи ҳам темирдек тобланар ўтда.

Мели БОБОҚУЛОВ.

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ СЛЁТИ

Қамаши районидаги «Фарғона» совхозида Қашқадарё область халқ талантларининг биринчи слёти бўлиб ўтди. Слёт ишида партия ва совет ҳамда жамоат ташкилотларининг вакиллари, халқ маорифи, маданият, матбуот ходимлари, область колхоз ва совхозларининг раҳбарлари, партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Слётда область партия комитетининг секретари М. Худойқулов «Бадиий ҳаваскорлик коллективлари ва халқ ашула ва рақс ансамблларининг ишини ҳар тарафлама ривожлантириш тўғрисида» доклад қилди.

Слёт иштирокчилари бадиий ҳаваскорликни ривожлантириш юзасидан областдаги барча маданият ходимларига, колхоз ва совхозларнинг, корхона ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

П. ГАДОЕВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БИЗНИНГ СУҲБАТ
ОБ-ҲАВО ПОСБОНЛАРИ АНЖУМАНИ

Кеча республикамиз пойтахтида тропик зонада атмосфера жараёнлари энергетикаси проблемаларини ўрганиш юзасидан Жаҳон метеорология ташкилотининг халқаро конференцияси иш бошлади. Мухбиримиз шу муносабат билан СССР Гидрометеорология маркази директори, география фанлари доктори, конференция ташкилий комитетининг раиси М. А. Петросянц билан суҳбатлашди.

— Маълумки, Жаҳон метеорология ташкилоти билан илмий уюшмалар халқаро кенгаши атмосфера жараёнларини кенг ва атрофлича тадқиқ ҳамда таҳлил қилиш программасини ишлаб чиқдилар, — деди Михаил Арамаисович. — Об-ҳаво қандай бўлишини олдиндан айтиб беришни такомиллаштириш борасида турли мамлакатлар метеорологлари олдида катта вазифалар, ҳал этилиши лозим бўлган кўпгина муаммолар турибди. Шу боисдан халқаро миқёсда ҳамкорликда иш олиб бориш программанинг асоси қилиб олинди.

Тошкент халқаро конференцияси уч йил муқаддам бўлиб ўтган тропик Атлантика экспериментининг муайян қисмида амалга оширилган илмий тадқиқотларнинг айрим натижаларини якунлашга бағишланган бўлиб, унинг ишида СССР Гидрометеорология маркази, Москва, Ленинград университетлари, СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг ҳисоблаш маркази, А. И. Воейков номли Бош геофизика обсерваторияси олимлари қатнашмоқдалар. Конференцияда ГДР, АҚШ, ГФР, Англия, Франция ва Канада каби хорижий мамлакатларнинг илмий-тадқиқот марказлари вакиллари ҳам иштирок этмоқда. Ўйлаймизки, об-ҳаво посбонларининг бу халқаро анжумани Хельсинкида имзоланган Якунловчи актнинг олижаноб мақсадларини амалга оширишга қўшилган муносиб ҳисса бўлиб қолади.

ФУТБОЛ
ПЕШҚАДАМЛАР ЎЗГАРМАДИ

«Ўйиндаги энг гўзал нарса— бу ҳисоб», — дейишади ишқибозлар. Ҳақиқатан ҳам футбол учрашувлари қандай натижалар билан тугамасин, ҳамма вақт ҳисоб уларнинг хотираларида қолади. Биринчи лига командаларининг ўтган тур учрашувларидан сўнг ана шу иборани қайта тилга олиш ўринлидир.

Сўнгги учрашувларни зўр активлик билан ўтказаётган Москва спартакчилари яна йирик ғалаба қозонишди. Улар ўз майдонларида Ивано-Франковск шаҳрилик клубдошларини 5:0 ҳисобида енгишди. Олий лигага йўлланма олиш учун даъвогарлик қилаётган Минск динамочилари ҳам зафар кучишди. Динамочилар «Кривбасс» клубини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Даъвогарлардан яна бири «Кузбасс» кутилмаганда ўз майдонида ютказиб қўйди. «Помир» футболчилари «Кузбасс» дарвозасига бир тўп уриб, икки очкони қўлга киритдилар.

Турнир пешқадами Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Свердловскда маҳаллий «Уралмаш» футболчилари билан учрашди. Ҳар икки команданинг уринишларига қарамай ҳисоб очилмади. Томонлар ўз активларига биттадан очко ёзиб қўйишди.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади. «Шинник» — «Нистру» — 1:0, «Динамо» (Ленинград) — «Металлург» — 3:0, «Звезда» — «Колхозчи» 1:1, «Рубин» — «Торпедо» — 0:1, СКА—«Спартак» (Оржоникидзе) — 1:0.

Бу тур ўйинларини рақамлар тили билан ҳикоя қилсак тўққиз учрашувда бор-йўғи ўн беш тўп киритилди. Икки учрашув меҳмонлар фойдасига тугади, икки учрашувда томонлар биттадан очко олди, беш беллашув эса майдон эгаларининг ғалабаси билан тугади.

Командалар ҳозирча қуйидаги ўринларни эгаллаб туришибди:

Командалар	Ў.	Ю.	Д.	М.	Т.	О.
1. «Пахтакор»	28	14	10	4	39—20	38
2. «Спартак»	28	15	7	6	62—36	37
3. «Динамо» (Мн)	28	15	7	6	36—17	37
4. «Кузбасс»	27	16	2	9	41—28	34
5. «Таврия»	27	13	6	8	37—22	32
6. «Терек»	28	13	6	9	47—33	32
7. «Помир»	28	14	4	10	40—28	32
8. «Шинник»	28	10	11	7	36—28	31
9. «Нистру»	27	9	13	5	30—26	31
10. «Уралмаш»	27	10	8	9	38—41	28
11. «Динамо» (Л)	28	8	11	9	37—39	27
12. «Торпедо»	28	10	7	11	27—35	27
13. СКА	29	8	10	11	27—33	26
14. «Спартак» (И. Ф.)	27	6	11	10	25—37	23
15. «Металлург»	27	7	9	11	17—30	23
16. «Спартак» (О)	28	7	8	13	27—36	22
17 «Колхозчи»	28	8	6	14	27—48	22
18. «Кривбасс»	27	7	5	15	30—41	19
19. «Рубин»	27	5	8	14	28—49	18
20. «Звезда»	27	2	9	16	19—43	13

Редактор М ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Тошкент шаҳар қурилиш бошқармаси ҳузурида янги ташкил этилган

171-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1977—78 ЎҚУВ ЙИЛИГА
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бўёқчилар, сувоқчилар, паркетчи-дурадгорлар, электрпайвандчилар, электромонтажчилар, саноат жиҳозлари ремонти бўйича слесарлар, ғишт терувчилар, дурадгорлар.

Ўқиш муддати 1—2 йил.

Билим юртига 8-10 синф маълумотига эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар иссиқ овқат, кийим-кечак ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар. Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар, ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшилади.

Билим юртида бўш вақтларда шуғулланиш учун спорт секциялари ишлаб туради. Жумладан, эстрада, духовой ва миллий ансамбллар мавжуд.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар билим юрти қошидаги ишчи-ёшлар мактабининг 9 синфига кириб ўқишлари мумкин.

Қабул қилинганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан қўшиб топширилади.

Туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат, турар жойидан справка, мактабдан характеристика.

Ҳужжатлар эрталаб соат 9.00 дан бошлаб қабул қилинади.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар-84, Домбробод кўчаси, 74-уй (16 троллейбус, 14, 84-автобусларнинг «Домбробод» бекати).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/IX да Корсар, 16/IX Травиата, 17/IX да Испан миниатюралари, 18/IX да Доктор Айболит (12.00), Флория Тосма (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/IX да Парвона.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IXда Йўқ, омадсиз эмасман, 17/IX да Тинмасин соз, 18/IX да Ўн саккиз ёшлигим.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва цирки артистларининг гастроллари. «СУВДА ЦИРК АТТРАКЦИОНИ».

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — Хавфли қувиш (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Уз билганича яшамоқ — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сув ости салтанатининг маликаси — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

●

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА
15, 16 сентябрь соат 19.00 да
Янги спектакль
А. ВАМПИЛОВ асари.
М. КАРИМОВ таржимаси.
Йўқ, омадсиз эмасман!
(Икки пардали комедия)

●

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга ЭЪЛОН ҚИЛГАН КОНКУРС МУДДАТИ (газетамизнинг 11 сентябрь сонига қаралсин) 1 ОКТЯБРГАЧА УЗАЙТИРИЛАДИ.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ ТАЙЁРЛОВ

ҚУРСЛАРИ

ёшларни республика олий ўқув юртларига киришга тайёрлаш учун

1977—1978 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар математика (эски ва янги программа), физика, химия, она тили ва адабиёт, тарих ва жамиятшунослик, чет тили (инглиз ва немис тили) бўйича рус ва ўзбек тилларида ҳафтада уч марта соат 19.00 дан бошлаб ўтказилади.

КУРСЛАРГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ КИШИЛАР, ШУНИНГДЕК 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар ТошДУ биноси (ВУЗ городок) да ўтказилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАФТАНИНГ ДУШАНБА, ЧОРШАНБА ВА ЖУМА КУНЛАРИ ТОШДУНИНГ БОШ ЎҚУВ КОРПУСИДА, А-501-ХОНАДА СОАТ 17.00 ДАН 20.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Республикалараро касаба союзларининг курслари коллективи курсларининг ходими Т. Ш. Содиқовга рафиқаси

Шарофат Ғиёсовна СОДИҚОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон телевидениеси коллективи адабий-драматик кўрсатувлари бош редакцияси режиссёри С. Анорқуловга отаси

Анорқул РАҲМОНБЕРДИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ОРБИТА-3» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Эрталабки гимнастика. 9.30 — «Фаворит». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 10.35 — Телевизион ҳужжатли фильм. 11.10 — Бизнинг биография. 1969 йил. 15.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.50 — Тарих саҳифалари. 16.15 — Шахмат мактаби. 16.45— Рус сайёҳлари ва тадқиқотчилари. 17.15 — Концерт. 17.45 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 18.15 — Китоб тинчлик ва тараққиёт хизматида. 19.00 — Янгиликлар. 19.20 — Мультфильм. 19.30 — «Химия — 77». 20.00 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Совет Ўзбекистони»! Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси, Марказий Комитетининг биринчи секретари Ўртоқ Ш Р. Рашидов иштирок этади. 22.00 — «Вақт». 22.30 — УЕФА кубоги учун футбол мусобақалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Мактаб ўқувчилари учун. 13.30 — «Спорт, спорт, спорт». Ҳужжатли фильмлар программаси. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.00 — Физкультура ва спорт. 19.30 — Ахборот. 20.00 — Москва. Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига. «Совет Ўзбекистони». Кўрсатувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов иштирок этади. 22.00 — Москва. «Вақт». 22.30 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.45 — «Санников ери». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильмлар. 20.00 — Пойтахт области далаларида. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.50 — Ўқувчилар учун консультация. 21.20 — Телевизион ҳужжатли фильмлар. 21.50 — Балетлардан саҳналар.

Радио

8.30 — «Яхши кайфият» Концерт. 9.30 — «Ёш овозлар». 11.15 — «Пўловчи операцияси». 12.10 — «ЎЗБЕКИСТОН ИШЧИСИ». 13.00 — «Ем-хашак жамғаришнинг боришини текширамиз». 13.30 — Н. Богословскийнинг кинофильмларга ёзган куйлари. 14.00 — «Сариосиё районии пахтакорлари ҳузурида». 15.10 — Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган итти фоқдош республикалар радиофестивали, эфирда Литва ССР. 19.00 — А. Баратов, «Коммунистлар муваффақиятни таъминлайдилар». Очерк. 19.20 — «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. 20.25 — Татар куйлари. 21.00 — «ПАХТА ДАЛАЛАРИДАН ДАРАКЛАР» ва қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — Н Юсупова ва М. Раҳимов куйлайди. 22.30 — «Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида». 22.40 — «Замондошларимиз» Э Али. «Шикоят» Очерк. 23.15 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти 41 ✱ ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.
Р — 14530 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 216